

RAADIO

ÜLERIIKLIKU EESTI RAADIOÜHINGU HÄÄLEKANDJA

Nr. 170 (21)

26. mail 1934

IV aastakäik

Soovite hääd raadiovastuvõttu,

siis tarvitage kuulsaid

**Marconi raadio-
lampe**

Esindaja: Raadio-Kooperatiiv, Tallinn, Lai 7

Raadiokuulajate organisatsioonid aktiivsemaks

Nimeliselt tegutseb Eestis mitu raadiokuulajate organisatsiooni. Nende poolt on korraldatud vahete-vahel siin-seal isegi mõningaid raadiokuulajate ringkondlisi kokkutulemissi raadiokuulamise puutuvate küsimuste arutamiseks ja selgitamiseks. Kuid kogu nende tegevus on kannatanud siiani teatava leiguse ja loiduse ning — mis kõige halvem — juhuslikkuse all.

Et see nõnda, näitab kõige selgemini käesolev silmapilk. Praegu on teatav pöördeajajärk meie ringhäälingu arengus. See, et 1. juulist tulemas on Eesti ringhäälingu toimetaja-vaheetus, ei ole veel väga sisuline. Ringhäälingu-kuulaja seisukohalt on ju ükskõik, kes ringhäälingut ülal peab ja toimetab, peaasi — k u i d a s seda tehakse.

Praegu näib areng minevat Eesti ringhäälingu riigistamise poole. Senisel saateühingul, kes Eesti ringhäälingu on rajanud ja teda siiani ülal pidanud ning ka tema saatekavalise külje eest hoolitsenud, lõpeb pidamisaeg juba kuu aja pärast. Selle järele, nagu ajakirjandusse juhitud teadetest võib järeldada, jätkab ringhäälingu korraldamist riik või riigi poolt seks loodud eriasutus. Ühenduses sellega on oodata ringhäälingu käsutusse märksa suuremaid ainelisi võimalusi kui seni, mil ringhäälingu tulud jagunesid riigi ja ringhäälinguühingu vahel peagu pooleks ning ringhäälingu toimetamiseks jäi ainult ringhäälingu-ühingule kuuluv osa.

On selge, et aineliste võimaluste suurenedes

Eesti ringhääling saab ka hoopis suuremad sisulised võimalused kuulajaskonna rahuldamiseks. Kuulajaskonnal oleks seega nüüd õige silmapilk valvel seista ja oma soove teatavaks teha selle kohta, mis suunas peaks arenema ringhäälingu edaspidine sisuline korraldamine.

Algatus selles asjas peaks kuuluma loomulikult meie organiseeritud raadiokuulajaskonnale, s. o. meie raadiokuulajate ühinguile, klubidele jne. Ei ole aga kuulda, et need tähendatud suunas endid siinemaani oleksid liigutanud. Pole kuulda, et nad neid küsimusi oleksid arutanud isegi oma aastakoosolekuil.

Nii ei võiks see enam edasi kesta. Kui ajajärk ringhäälingu korraldamise alal on aktiivne, siis peaksid aktiivseks muutuma ka raadiokuulajate organisatsioonid. Ringhääling peab seisma ju eestkätt oma kuulajaskonna teenistuses ja järelikult just kuulajaskonnal on õigus ja kohus öelda, mil viisil ja mis suunas ta soovib enese teenimist

Seda esiteks. Kuid teiseks: meie raadiokuulajaskonna organiseerumine ise peab suuremat hoogu saama ja süvenema. Senine organisatsioonide võrk on liig harv ja side üksikute kuulajateorganisatsioonide vahel liig lõdev. See peab kujunema tihedamaks, läbikäimine üksikute organisatsioonide vahel peab muutuma elavamaks. Ainult siis võime kõneleda aktiivsest raadiokuulajaskonnast.

Ülesande konkreetsest teostamisest edaspidi,

Elektrijaanäitajad

F. Olbrei

(Järg)

Sünkroniseeritud elektrivoolu sagedus püütakse hoida täpselt 50 perioodi peal, mille tõttu sarnasest voolust läbistatud elektromagnet tõmbab külge selle ette asetatud rauatükki sekundis 100 korda (vt. „Raadio“ nr. 162). Ülekandes elektromagneti külgetõmbeid rattakese tiirlemiseks saame mootori, mille tiirude arv on pidevalt konstantne ja seetõttu on ka sarnane mootor korruga energiaallikaks ja ajamootjaks — seega kaheks elemendiks kolmest, millest peab koostuma iga ajanäitaja. Selle asjaolu tõttu sõltub kella käimistäpsus ainult elektri ja voolusagedustäpsusest, missugune on meie oludes praktiliselt täiesti rahuldav. Väikesed kõikumised ühele või teisele poole kompenseeritakse jälle tagasi ja praktiliselt näib olevat lahkumine aegade vahel vaid 1—2 minuti piires teatavalt hetkeil ööpäeva jooksul.

Sarnase „ajamootja-mootori“ omades on vaja veel vaid muretseda kolmas element ajanäitaja jaoks — rattavärk. Kui eelmiselt kirjeldatud ajanäitajaks võis põhimõtteliselt iga kellavärki ehitada, sest seal oli elektrimootor vaid energiaallikaks, ajamootja, pendel või balansratas jäi endisest kellavärgist ikka püsima oma ülesande täitmisele, siis nüüd kirjeldatavas ajanäitajas peab rattavärk vastama täpselt teatavale tingimusile.

Sünkroniseeritud elektrivooluga käiva elektrimootori mõõtmistäpsus on 0,01 sekundit, sest iga sajandiku sekundi järele läbistab elektromagnetit üks tõmbeimpuls. Et hammasratta värk oleks kõlbulik sarnase el.-ajanäitaja ehitamiseks, peab tema tavaline ajamootja-pendel olema sarnane, mille vönkeperioodi täpsus on väljendatav täielike sajandik sekunditega. Kahjuks pole aga kaugelki kõigi ajanäitajate pendli vönkeperiood kohandatud alati sarnaselt. Ajanäitajaid on tuhandeid tüüpe, sõltuvuses nende kujust ja suurusest on nende ajamootjate vönkesagedus sageli väga „ebaümmargune“. Katsume kontrollida näidete varal kui võrd osutub kõlbulikuks rattavärgi kasustamine meie otstarbeks.

Igas balansrattaga ajanäitajas on ülekanne süsteemis minutinäitajatelje ning ajanäitaja ankri vahel tavaliselt 4 ratas (vt. joonis 15 „Raadio“ nr. 167). Nendest on näha joonisel kolm tükki värgi K küljes ning neljas, ratas d, eraldi. Viimane ratas kannab tavaliselt 15 iseloomulist viltulõikega hammast, milledest iga ühe möödumisel teeb anker b ühe edasi-tagasi liikumise ning balansratas a ühe edasi-tagasi vönkumise. Selle vönkumisvälte määrajateks on ratta mass (raskus) ning jõhvvedru pingutus, mille reguleerimisega sunnitaksegi balansrattast vönkuma kiiremalt või aeglasemalt (ajanäitajat ette või taha käima).

Võtame näiteks väikese ümmarguse ärataja-kella ja loeme ära hambad ülalkirjeldatud neljal rattal.

Ratas A, mille teljel asub minutinäitaja osut (kellavärgi tsentrumis asuv ratas), omab 54 hammast, järgmine B 46, kolmas C 42. Iga ratas on ühenduses järgmise ratta teljega, mille kedrevarrel on 6 varba. Seega teeks siis, kui A teeb ühe tiiru (1 tund), ratas B 54 : 6 = 9 tiiru, ratas C $9 \times (46 : 6) = 69$ tiiru ja d $69 \times (42 : 6) = 483$ tiiru. Lõpuks teeb balansratas $483 \times 15 = 7245$ vönget — s. o. ühe tunni jooksul. Seega oleks iga vönke kestvus

$$3600(\text{sek.}) : 7245 = 0,49689 \dots \text{jne.}$$

seega arv, mida võimata on väljendada täpselt sajandikkudeis — ja värk ei kõlba meie otstarbeks.

Võtame kõige tavalisema äratuskella värgi, missuguseid leidub iga alevi kellasepa juures müügil mõnekümne sendi eest. Sealt leiame hammasrattastel A — 54, B — 40 ja C — 40 hammast.

Ülekanne völli d oleks seega

$$\frac{54}{6} \cdot \frac{40}{6} \cdot \frac{40}{6} = 400$$

ja balansratta vöngete arv tunnis $15 \times 400 = 6000$; iga balansratta vönkevälde $3600 : 6000 = 0,6$ sek., seega sobib kõige lihtsam ja odavam rattavärk meie ajanäitaja jaoks, kui selleks loodud.

Mootori tiirlemine tuleb üle kanda völli d, mille tiirude suhe on minutiosuti teljega 400, elektromagneti ajategur on aga 0,01 sek. ja 1 tunnis on seega tõmbeid 360.000. Seega on tarvis vähendada veel ülekannet

$$360.000 : 400 = 900 \text{ korda.}$$

Seda tehakse kõige otstarbekamalt tigu ülekandega mootori völliit, mille rootori hammaste arv on 30, erilisele hammasrattale, mis kinnitatakse völli d peale. Kuna iga tigu, ühtlasi ka mootori tiir, viib hammasrattast edasi ühe hamba võrra, siis tuleb uus hammasrattas teha 30 hambaga. Väheha kulumise ning vagasema käigu jaoks on see hammasrattas valmistatud fiibrist. On loomulik, et neid kolme osa — 30 hambaga raudrattast, 30 hambaga fiiberrattast ja tigu ei leidu juhuslikult müügil ja neid tuli valmistada lasta eritellimise peale. Selle ehituskirjelduse lõppedes on aga loodetavasti asjad nii kaugel, et kõne all olevad osad saavad lastud müügil õige mõõduka hinna eest, millest teatame lugejaile eraldi.

Muretseme endale kõigepealt ühe äratuskella värgi ja teeme sellele väikese remondi, sest vanad värgid on enamasti tublisti kulunud ja tappide augud lopergused. Ilusti korda seatud

värk käib elektrimootoriga pea piiramatu aja, kui vähegi hoolitsetakse värگی õlitamise eest, sest õõrumine elektrimootoriga ringiveetavas värgis on võrratumalt väiksem, kuna äratuskella värki lõhub peamiselt vedru, mis surub suure jõuga hammasrataste tappisid laagrite vastu. Elektrimootoriga värgis pole laagritele pea muud survet, kui rataste enda raskus. Sellepärast tasub end ära isegi hoopis uue äratuskella ostmine, missugune maksab vaid 4—5 krooni; summa pole just väikene arvele võttes, et meie kasustame äratuskella risust ära vaid ühe osa. Joonis 15 lahtivõetud värgist kasustame ära alusplaadi K ühes rõngasraamiga, mille külge kinnitatakse numbrilaud, siis sisevärgi neli ratas, väljaspool värki olevad kaks osutite ülekande ratas ning pealisplaadi P. Ainult ratas h võib leida veel kasustamist ülejäänud osist, kui soovime hiljem oma ajanäitajat varustada äratusosaga. Vastasel puhul pole vaja ka seda ratas ühes selle juure kuuluva teljega.

Algame sellega, et kontrollime vajalike ratas tapi aukude seisukorda. Kui augud on vähe kulunud, siis võib neid veidi kokku taguda, kasustades selleks väikest alasit, haambrit ning tõmbiotsaga kärnrauda, millega lüüakse täk-keid ümber tapi augu pealisplaadi sisse. Kui auk on kulunud aga väga suureks, siis on kasulik auku veel veidi laiendada umbes 3 mm jämeduseni, augu sisse lüüa tükk 3 mm jämedust vasktraati, see mõlemilt poolt viilida ära, nii et traadi otsad ulatuvad mõlemilt poolt pla-

dist välja umbes $\frac{1}{4}$ mm pikkuselt ning siis see pulk plaadi auku kinni needida. Selle järele viilitakse pulga otsad plaadiga hoopis siledaks ning puuritakse uus auk sel kombel uuendatud koha sisse. Kõigi nende ja veel edaspidi kirjeldatavate tööde jaoks on vajalik muretseda kuskilt kellasepa tööriistade kauplusest paar augulaiendajat (Reiboli), mille abil enne peenema puuriga lastud auk õõrutakse parajaks. Reibolite jämedus peab olema 1— $1\frac{1}{2}$ millimeetrit ja jämedam 2— $2\frac{1}{2}$ mm. Augulaiendamist tuleb teha väga hoolikalt, sest terav augulaiendaja teeb ootamatult kiiresti augu liiaks suureks, kui ei hoolitseta sageda proovimise ja kontrollimise eest.

Kui värk on sel kombel korrastatud ja kõik rattad jooksevad hästi ning logisemata, asetatakse fiiberratas d võllile, ja nimelt selle pikemale vabale otsale.

Fiiberratas tuleb müügile varustatuna vaskpuksiga, milles on umbes $1\frac{1}{4}$ mm auk. Kuna ratta d võllid on väga mitmesuguse jämedusega, mõne vabriku värgidel on see võll isegi 1,8 mm jäme, siis tuleb puksi auku väga ettevaatlikult laiendada seni, kui puks läheb telje päale õige tugeva õõrumisega, sest sel kombel jääb ta võlli peale kinni, kuid ta peab siiski laskma enast nihutada piki võlli, mis on vajalik hiljemalt mootori külgepanemise ajal hammasratta õigele kohale passimisel.

Paenduv fiiberratas laseb kergesti käega ja tangidega väljaõiendada väikest viskamist, kui seda peaks olema. (Järgneb.)

Ka komponist töötab

Komponeerimine — kas seda võib üldse nimetada tööks? Kas see pole pigem lõbus mängimine muusa sädelevate annetega? Kekslev, tantsisklev hõljumine? Komponist haarab vaid helide ookeanisse, vormib nad kõladeks ja meloodiaiks — jumalate ja inimeste lemmik...

Sellisena näeb teda ja ta loomist — võhik.

Kuid nii se pole. Komponeerimine tähendab kõva, visa, usinat tööd. Seal, kus arvatakse nägevat lõppu, muusikalisel meeletulekul, meloodial: seal on alles algus!

Kui see oleks teisiti, oleks peagu iga muusikaline või muusikatarvastav inimene — komponist. Sest igaüks leiab mõnikord helide meloodilise järjestuse. Kuid ta ei suuda seda üles kirjutada. Ei suuda viia mängitavasse ja lõplikku vormi. Ja nii jääb see inimkonnale niisama väärtusetuks, kui suurepärase pilt, mis mõnel küll „peas“, mida aga kunagi ei maalita.

Ühe mõtte kujutamine, kehastamine, on seega palju tähtsam kui enamasti arvatakse, sest isegi suurim muusikaline mõte ilma vormimiseta jääb igavesti tummaks.

Kuid see vormimine nõuab — töötamist. Ta ei kuku niisama ei pähe ega sülle.

Leida ainumaksev ja seega ainuõige vorm — on kunstiloomingu saladusi üldse. Teda ei või leida kunagi keegi teine. Iga meloodia laseb end pressida müriaadidesse vormidesse, kuid ainult üks neist on õige ja tõeline: see, millesse teda valab ta looja. Ja seepärast peab komponist oma teose ka tööpooldest ise

välja töötama. Ta ei tohi rahulduda vaid meloodia leidmisega ja tõelist tööd jätta teiste hooleks. Kunagi ei või sel kombel sündida kunstiteos.

Aga kuidas töötab siis komponist? Kas istub ta tiibklaveri ääre ja fantaseerib, et siis ruttu paberile panna, mis talle taevast läkitati?

Või istub ta kirjutuslaua ääres valge paberipoogna kohale kummardunult ja kirjutab?

Mõlemad kunstilise loomise vormid on tarvitavad, ja oleks mõttetu ühe suuremast väärtusest kõnelda, sest mõlemast kasvas äärmiselt täiuslikke kunstiteoseid.

Üks komponist vajab elavat kõla, mis teda ergutab ja niiviisi talle kunstiteose loomise alles võimaldab.

Teist seevastu kõla võib segada. Ta loob ilma muusikariistata, sunnib kunstiteose oma nägemusest paberile. Seda võiks võrrelda üksikus kitsas kambris töötamisega, kus ta terve sümfonia, ooperi või opereti kõigi üksikasjadeni läbi töötab, ilma et tal üldse oleks võimalust loodud instrumendilt kuulda. Ta kuuleb heli partituuri lugedes puhtamini ja selgemini, kuna teda ei mõjuta inimese vahendajate omapärad ja nõrkused.

Meilegi tuntud operettide looja Ed. Künneke, kelle mõtteid siin edasi andsime, kirjutab edasi enda suhtes: Mina ise töötan peagu ainult kirjutuslaua ääres, vormin ja viimistlen vaid paberile. Ja see võib kõlada iseäralikuna: kompositsiooni läbivaatamisel olen ma sagedamini teinud muudatusi kui läbimängimisel. Ma

võin seda seletada vaid sellega, et heli mu mõtete käiku segab ja takistab ta edasist läbitöötamist.

Alul kirjutan ma selle üles, mis meelepeoks mulle näib tähtsaim. Meloodia oma rütmiga ja oma tähtsamate iseloomustavamate akkordidega. Need esimesed ülestähendused jäävad sageli nädalaid, isegi aastaid lebama. Ajad, mil ma end vabastan omaenda mõtetest, et loodud kriitilisemalt läbi võida proovida. Siis sünnib teine „väljaanne“, kus tüki vorm juba hoolsamini määratakse kindlaks. Sest vormi andmisest oleneb ühe muusikateose väljendusvõimalus, olenevad ta edu ja ebaõnn.

Kolmas staadium on juba partituuri kirjutamine, kus kõik hääled üksikult välja töötan. Siin omavad klaver, viiul, flööt, oboe, harf omaenda noodijooned.

Orkestri igal muusikariistal on omad omapärased, omad erilised tehnilised erivõimalused ja -piirid. Neid peab komponist tundma peensusteni ja võtma arvesse, kui ta tahab, et ta teos oleks tehniliselt ettekantav ja saavutaks soovitud edu.

Säärase vaimse ja kehalise töö ulatust saab võhikule vaevalt kirjeldada. Võib-olla ütleb see aga talle midagi, kui mainin, et mitte sageli mõne laulu või melodraama paljalt kahe sõna nootide ülestähendamiseks läheb vaja „Raadiolehe“ lehekülje kahekordne suurus. Alles siis omandab kunstiteos oma tõelise ja selge kuju.

Partituuri kirjutamine kuulub komponeerimise juure samuti nagu maalile värvide andmine. Kunagi ei nimetataks maali loojaks seda, kes põgusalt märgib kontuurid. Ja muusika juures pole lugu teisem.

Kes seega muusikateost tahab tähistada omaenda vaimse saavutisena, see peab kirjutama ka partituuri ise. Või vähimalt üksikasjad nii täpselt üles andma, et teine — instrumenteerija — klaverikompositsiooni järele võib võtta ette ta jagamise üksikute instrumentide vahel.

Partituuri vastand on „instrumentatsioon“ — ühe klaverikompositsiooni enam-vähem osav ülekanne orkestri jaoks. Ta vorm oleneb suuresti instrumenteerijast ja nii võib asjaoludel kunstiteos täiesti kasvada välja oma looja vaimsest sfäärist. Partituur seevastu on kirjutatud vahenditult orkestrile ja tal võib seepärast olla ka vaid üks nägu: komponisti oma.

Klassiline näide on Weberi „Kutse tantsule“. Weber on mõelnud ja kirjutanud selle tüki klaveri jaoks. Ja seepärast ei suuda ei Berlioz'i vaimurikas ega Weingartneri eeskujulik instrumentatsioon klaveripala ku-

RINGHÄÄLING HAIGETE TEENISTUSES

Igähele tohiks olla teada raadio tähtsus haigete teenistuses. Nii piiratud kui sellealaliste saadete kuulajate ring võrreldes üldsusega ka on, kuid ei ühelgi alal ei täida raadio küll niivõrra kultuurset missiooni kui siin.

Kuid veel palju vahetumalt teenib ta haigeid, kui traadita ühendus on ainuke abinõu arsti appikutsumiseks. Eriti polaarpiirkonnas, kus elanikud talvel arstlikust abist kaugel.

Teatavasti asetseb polaarpiirkonnas hulk väiksemaid ja suuremaid saari. Peale eskimosuguharude elab seal Kanada dominiiooni riigi ametnikke. Soodsal aastaajal toovad jäälõhkujad elanikkonnale kõik vajalise varustuse. Selle hulka kuuluvad ka arstimid. Laevapardal on arstegi, kellele elanikud siis tarbekorral võivad pöördudagi. Kuid see on ka ainuke vahenditu arstlik abi, mis pealegi piirdub väikese alaga.

Et elanikke sellisest eraldatavusest vabastada, on saartele seatud hästiorganiseeritud sädejaam. Ta pakub elanikele võimaluse astuda ühendusse peagu 3000-km vahemaa taga asetseva Ottavaga. John McCulloch kirjutab sellest omapärasest haigeraadiost „World Radio's“ järgmist:

Et see eriline seadeldis täidaks oma otstarvet, on

RJURIK ESOP,

kellel 1. juunil s. a. täitub kuus aastat üleriiklise raadiokontrollööri ametist. Selle aja jooksul tuhandeid raadioseaduste vastu eksimisi avastades ei ole R. Esop tegutsenud aga mitte ainult kroonuliku kontrollörina, vaid sõbraliku nõuandjana kõigile raadiokuulajatele, kes lugematul kontrollimiskäikudel tema poole on pööranud nõuküsimustega või keda kontrollör ise on leidnud nõuandevajaduses.

nagi üle lüüa. Teda ei või kunagi orkestri jaoks ümber kirjutada ilma teosele sisemist kahju tekitamata, ja isegi suurim komponist poleks võimeline andma sellele muusikateosele orkestri-töötust, mis ületaks klaveripala.

Kui kaks teevad üht ja sama, pole see veel üks ja sama. See lause ei maksa kuski nii väga kui muusikas. Iga suurem muusikateos on nagu ehitus, mis alul tuleb teha kindlaks suurtes joontes, siis aga sadatuhandeist kividest vaevarikkalt üles ehitada. Ainult selle vahega, et maja ehitamise võib usaldada sadatuhandete käte hooleks, kuna kompositsiooni kivid looja ise helihelilt kokku peab klopsima. Sageli säärane kunstiteos kavatakse ja kujundatakse sisemiselt ümber enne aastaid, kui jõutakse talle lõpliku vormi andmiseni.

Komponisti loomine on töö, mis teda jälgib päevad ja ööd ja peab voolama ta sügavaimast sisemast, kui ta tõesti tahab kõnelda südamele ja seega täitma oma suurima ülesande. See ülesanne õnnistab, aga ta nõuab igalt tõeliselt kunstnikult ka tüki ta elu.

Ei ole teist loominguvormi, mis nõuaks nii palju ihu- ja vaimujõudu, kui kunstiteoste ilmalesünnitamine. Ka kunstnikud t õ t a v a d.

kõikjal seatud sisse haigusteraamat, milles on kirjeldatud loendamatu arstimisviise jne., ja need nummerdatud. Samuti on hoolitsetud, et oleks tagavaraks alati küllalt arstimeid.

Traadita haigeravi sünnib nüüd järgmiselt:

Ottavas on seks ametis eriline arst dr. F. S. Parney. Juhtub nüüd polaarpiirkonnas haigusjuht või õnnetus, mis nõuab arstlikku abi, siis pöörduetakse seal lähimale raadiojaamale juhtumi igakülgse kirjeldusega. Ametnik annab selle raadio teel Ottavasse dr. Parneyle edasi. Kui nüüd kirjeldus on puudulik, siis palub arst samal teel täiendavaid andmeid. Ühtlasi teatab ta, mis esialgselt võtta ette.

Muidugi tingib see teatava vilumuse. Dr. Parney on selles traadita haigeravis aga põhjalikult osav. Kui ta saab vajalise täielise haiguse kirjelduse, teeb ta diagnoosi ja teatab, milline ravimisviis raamatust võtta tarvitusele.

Rohkem kui kaheksa kuud on dr. Parney Põhja-Ameerika mõõtmatu polaarpiirkonna ainuke arst ja tänu raadiotele võib ta paljudele õigeaegselt tõtata appi ja päästa elusid.

On arusaadav, kui eskimod kõnelevad imedest ja aukartusega mõtleavad oma saladuslikule nägematule arstile.

Euroopa saatejaamade saatekavad

27. maist — 2. juunini 1934

Saatja järele on märgitud esimesena laine pikkus m, teisena sagedus kHz ja kolmandana võimsus kW.

Pühapäev 27. mail

Tallinn 410,4 / 731 / 20

8.30—9.30 hommikkontsert heliplaatidelt Tallinna RKS'i kaudu
 9.55 jumalateenistus Pühavaimu kirikust. Teenistust peab õp. Tallmeister Lõpuks heliplaate
 12.30 põllumajanduslikke teateid
 13.10 üleriiklikkude võimlemis- ja spordimängude instrueerimistund. (Korraldab Eesti Spordi Keskkliit)
 14.10 noortetund. Esineb Tallinna Noor-seppade Maleva ja Tallinna Noorkaste Põhja Malevkonna noori. I. Ida Liiver: Ülevaade maleva ja malevkonna tegevusest ning skautluse ja noorkotkuse vane. 2. Kuuldemäng „Õhtu laageris“. Kaastegevad: laulukoor, keelpildid, viiul, okariinod, jutustaja jne.
 17.30 kohtunik Rutherfordi kõned
 18.30 reklaami ja heliplaate
 18.45 päevauudiseid
 19.00 A. Ketelbey helitöid heliplaatidelt.
 a) Mustlasavamäng „Chal Romano“ — kontsertorkester autori juhatusel. b) Kellad kauguses, c) Fantoom-meloodia — Londoni Palladiumi orkester. d) Ajanäitaja ja Meissneri portsellaanukupaar — V. Kauffmanni orkester. e) Hiina templi aias, g) Pärsia turul — Intern. kontsertorkester.
 19.30 lugemistund (esineb Hugo Laur)
 20.00 ülekanne Tartust
 20.05 kontsert. Juh. R. Palm. Kavast moodunud nädala kaunimaid palasid
 21.30 vana tantsumuusikat heliplaatidelt
 22.15 moodsat tantsumuusikat heliplaati.

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

10.00 jumalateenistus E. apostliku-usu Jüri kirikust
 Lõpuks heliplaate
 12.30 ülekanne Tallinnast
 17.30 ülekanne Tallinnast
 18.30 reklaami ja heliplaate
 18.45 ülekanne Tallinnast
 20.00 õige aeg, ilma- ja taimekaitseteateid
 20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796,4 / 167 / 54

Helsinki 335,2 / 895 / 13,2

8.45 võimlemist meestele
 9.15 võimlemist naistele
 10.00 soomekeelne jumalateenistus
 11.45 päevauudiseid
 12.00 ringhäälingu orkester. Pacius: Avamäng „Kuningas Karli jaht“. Kajanus: Soome rapsodia. Kuula: Idabotnina tants. Järnefelt: Berceuse. Prelüüd. Sibellius: Musette. Impromptu. Pacius: Pallaad „Kuningas Karli jahist“. Haapalainen: Soome rahvalaule. Muinasjutt
 12.55 ilmateade, aeg
 13.00 rootsikeelne jumalateenistus
 16.00 laulutund järgmise aasta laulupeoks
 17.00 heliplaate. Lehariana (M. Weber). Strauss-viise (M. Weber). Suonio: Villiruusa. Borenius: Uskoton ja petolinen Juulia. Kalman: Mel. op. „Tšardasvürstinna“. Abraham: Mel. op. „Savoy ball“
 18.00 kõne
 18.15 orelipalu. Kämpf: Preludio. Karg-Elert: Adagio. Bird: Pastoraal. Apel: Andante religioso

18.35 kõne ★ 18.59 aeg, ilmateade
 19.10 Beethoven: Viiulisonaat g-duur op. 96. Allegro moderato — Adagio espressivo — Scherzo (Allegro) — Poco allegretto
 19.40 kõne
 20.00 laule. Kilpinen: Rakastunut. Kesä-yö. Kuula: Jääkukkia. Paimonet. Korn-gold: Aaria oop., „Surnud linn“. Strauss: Kevadhääled
 20.25 kõne
 20.45 populaarset muusikat ringhäälingu orkestri ettekandes
 21.45 viimaseid teateid

Stokholm 426,1 / 704 / 55

Motala 1357 / 221 / 30

10.30—11.00 heliplaate
 12.00—13.45 jumalateenistus
 16.30—17.00 heliplaate
 17.30—18.05 heliplaate
 18.30—19.00 soliste. Vitali: Chaconne viiulile ja klaverile. Händel: Sonata viiulile ja klaverile e-duur
 20.35—21.15 sõjaväemuus. Suppé: Luuletaja ja talupoeg. Teike: Valss. Kreisler: Armastuslaul. Lehar: „Naeratuste maa“, katkeid. Ketelbey: Hiina templi-õues
 23.00—24.00 ajaviitemuusikat. Grieg: a) Norra tants. b) Muus. „Lüüriilisest südist“. Alexandersson: Rootsi rahvalaule ja tants. Södermann: Burlesk. Joh. Brahms: a) Ungari tants nr. 5. b) Ungari tants nr. 6. Micheli: Tramonto. Mayerl: Chop Sticks. Kreisler: Viinimars

Oslo 1186 / 253 / 60

18.00—18.30 meeskoori kontsert ★ 19.00—20.15 ork.-kontsert. Kavast: Glinka, d'Albert, Bece, Rubinstein, Brahms, Grieg jt. ★ 21.30—22.00 vaimulik kontsert kirikust ★ 22.20—22.40 kontsert ★ 23.15 vana tantsumuusikat trio ettekandes ★ 23.45—0.30 tantsumuusikat

Kalundborg 1261 / 238 / 60

Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

18.50—19.20 heliplaate ★ 21.00—21.30 Mozart: Haffner-serenaadid ★ 21.30—21.50 taani klaverimuusikat ★ 21.45—23.05 taani laule ★ 23.15—24.00 orkestri- ja solistidekontsert ★ 24.00—1.30 tantsumuusikat

Luksemburg 1304 / 230 / 150

Inglise eeskava
 13.30 helipl. ★ 15.00 kontsert ★ 17.45 inglise muusikat ★ 18.00—21.30 British Picture Corporation'i kontserdid ★ 22.00 kontsert järg ★ 23.30 tantsumuusikat

Riia 514,6 / 583 / 15

Madona 271,7 / 1104 / 20

9.30 Johann Strauss helitöid
 11.00—12.55 jumalateenistus
 13.30 kitarriduetto
 14.00—15.00 lastetund
 15.30 soliste heliplaadelt. Kavast: Händel, Tartini, Paganini jt.
 17.00—17.30 tantsumuusikat
 18.00—19.00 kontsertvalsse. Sibellius: a) Valse romantique, b) Valse triste. Darzins: Valse melancholique. Tšaikovski: Valss. Gounod: Valss oop. „Faust“. Rubinstein: Valse caprice. Reinecke: Valss. Glasunov: Kontsert-valss
 20.05—21.05 orkestrikontsert. Kavast: Ge-

rardin, Bizet, Sinigaglia, Laparra, Massenot, Godard jt.
 21.25 läti laule klaveri saatel
 21.25—22.30 populaarne kontsert. Kavast: Rimski-Korsakov, Borodin
 22.30—24.00 tantsumuusikat

Varssav 1345 / 212 / 120

Kattovice 395,8 / 758 / 12

10.25 ja 10.40 heliplaate
 11.00 vaimulikke koorilaule
 11.57 aeg, Krakovi fanfaare
 13.15—15.00 Varssavi filharmooniaorkestri kontsert. Kavast: Chopin, Moniuszko jt.
 15.30 mailaule
 15.45—16.00 popul. poola muus. helipl.
 16.20—17.00 orkestrikontsert
 16.30—16.45 Erika Morini esitab viiulisoolosid (helipl.)
 18.15—19.00 populaarset poola muusikat orkestri ettekandes
 19.40—20.00 laule klaveri saatel
 20.05—20.30 mitmesugust
 20.52—21.50 ajaviitemuus. Kavast: Rust, Micheli, Rubinstein, Friml, Waldteufel, Eysler, Asch jt.
 23.25 ja 0.05 tantsumuusikat kohvik „Gastronomja'st“

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

7.15—9.15 Hamburgi sadamakontsert
 16.30—19.00 reportaaži rahvusvaheliselt Avus-võidusõidult. Vaheajal ajaviitemuusikat
 19.00—20.00 „Reinuvader rebane“, kuuldemäng vanade rahvaraamatute järele
 20.00 minister Goebbeli kõne Dreseni teatrinädala avamise puhul. Lõpuks R. Wagneri ooper „Tristan ja Isolde“ (I akt)
 22.00—24.00 sõjaväekontsert (orkester ja koor)
 24.00—1.30 tantsumuusikat

Königsusterhausen 1571 / 191 / 60

7.15—9.00 Hamburgi sadamakontsert
 13.10—13.55 sõjaväekontsert Leipzigit
 14.00—15.00 lõunakontsert Leipzigit
 16.30 v. Heilsberg
 19.00 heliplaate
 19.20 Saksa-Belgia jalgpalli maailmameistertõustlused Florenzis
 20.00—22.00 v. Heilsberg
 24.00—1.30 tantsumuusikat Heilsbergist

Breslau 315,8 / 959 / 60

7.15—9.15 Hamburgi sadamakontsert
 17.00—18.00 ajaviitekontsert. Kavast: Fučík, Rust, Wagner, Komzak, Brahms jt.
 19.00—20.00 õhtumuusikat. Kavast: Adam, Verdi, Humperdinck, Grieg, Fučík jt.
 20.00—22.10 v. Heilsberg
 22.10—23.00 õhtukontsert Berliinist
 23.50—2.00 öömuusikat Leipzigit

Berlin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.15—9.15 Hamburgi sadamakontsert
 16.30 v. Heilsberg
 19.00—20.00 kirev tund
 20.00—22.00 v. Heilsberg
 22.10—23.00 ork.-kontsert. Schubert: „Rosamunde“, avam. Hellmesberger: Saltarello. Chopin: a) Etüüd c-moll. b) Etüüd ges-duur. c) Valss e-moll (klaver). Rachmaninoff: Prelüüd. Johann Strauss: Valss. Liszt: a) Metsakohinad. b) „Venetia e Napoli“, tarantella
 23.30—2.00 öömuusikat Leipzigit

Hamburg 331,9 / 904 / 100
7.15—9.15 kontsert Hamburg-Ameerika-
liini auriku „Deutschland“ pardalt
17.15—18.00 puhkp.-muus. Kavas: Kämp-
fert, Lortzing, Suppe, Ziehrer jt.
18.55—19.20 heliplaate
19.20—19.50 ja 20.00—22.00 v. Heilsberg
22.00—23.00 õhtukontsert
23.30—1.00 tantsumuusikat Leipzigit

Leipzig 382,2 / 785 / 120
7.15—9.15 Hamburgi sadamakontsert
16.30—18.30 v. Heilsberg
20.00—23.00 v. Heilsberg
23.30 mandol.-kontsert. Kavas: Maciocchi,
Henze, Drdla, Mozart, Fetras jt.
23.50—2.00 õmmuusikat. Joh. Strauss:
„Mustlasparun“, avam. Tšaikovski:
„Katkeid Pähklipureja-stüdist. Chabrier:
Pastoral-süit. Liszt: Musurka brillante.
Wolf-Ferrari: Kaks intermetsoot oope-
rist „Madonna ehe“. Ziehrer: „Hulkurid“,
avam. Suppé: Donna Juanita,
valss. Zeller: Meloodiaid „Obersteige-
rist“. Fučík: Marss. Komzak: Viini ja-
lutuskäigud

Praha 470,2 / 638 / 120
8.00—9.30 varane kontsert
18.00—18.30 ja 18.45—18.55 heliplaate
18.55—19.55 saksa eeskava
20.55 kontserdi ülekanne Hilversumist
21.55—22.55 kontsert Hollandi jaoks
23.30—24.00 salongorkestri kontsert. Ka-
vas: Štolc, Grieg, Morena, Vedral, Pis-
kaček jt.

Viin 506,8 / 592 / 120
9.25—10.30 heliplaate
16.00—17.00 rahvamuusikat Ulemsterlist.
Kaasteg. koorid ja orkester
20.45—21.15 laule poistekoori ettekandes
21.20—22.50 orkestri ja vokaalkvarteti et-
tekandeid. Kavas: Suppe, Fetras, Jos.
Strauss, Rhode, Cortopassi jt.
23.15 õhtukontsert. Schubert: Itaalia ava-
mäng. Kalman: Fedora valss. Mascagni:
Intermetso ooperist „Söber Fritz“.
Wagner: Stseene ooperist „Lohengrin“.
Bittner: Barcarol op. „Höbedane tant-
sitar“. Malvezzi: Flor, Andalouse. Joh.
Strauss: Tuhkatrinu-valss samanime-
lisest balletist. Kreisler: Olin kord
meelel. armunud, laul laulumängust
„Sissy“. Lehar: Laul laulumängust
„Friederike“. Hummer: a) Laulude lin-
nast, popurril. b) Saluto alla bella Ita-
lia, marss

Budapest 550,5 / 545 / 120
16.40—17.30 orkestrikontsert
23.30 kangelaste mälestuspüha. Kontsert
kangelaste platsilt. Kavas: Mosonyi,
Liszt, Berlioz jt.

Bukarest 364,5 / 823 / 12
Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
18.00—19.00 pärastlõunakontsert
19.05—20.00 kontserdi järg
20.20—20.45 heliplaate
21.00 laule klaveri saatel
21.20—22.00 ringhäälingu orkester. Chil-
lemont: „Kuldne maisitikas“, avamäng.
R. Strauss: Valss ooperist „Roosideka-
valer“. Massenét: Elsassi stseene. Mi-
cheli: Angelus
22.15—23.00 kontserdi järg. Nigrim: Vers
l' infini. Grünfeld: Barcarol. Gärtner:
Viini-valss. Bartok: Rumeenia rahva-
tants

Milano 368,6 / 814 / 50
17.00 Mozarti ooper „Don Giovanni“ ★
20.40 teateid ja heliplaate

Paris (Poste Parisien) 312,8/959/60
20.35 heliplaate ★ 20.45—21.10 ajaviitemu-
usikat ★ 21.55—23.25 kontsert

London National 261,1 / 1149 / 50
Daventry 1500 / 200 / 25

18.00—18.30 orelikontsert ★ 18.45—20.00
keelp.-kvarteti ettek. ★ 20.30—20.55 vii-
lisoosid ★ 22.30—23.30 laule ja kvinteti
ettek.

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
18.20 ooper „Boris Godunov“ ★ 22.30
tantsumuusikat

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
5.15 muusikat ★ 7.30—9.15 ja 10.00—10.55
heliplaate ★ 19.30—20.30 kontsert külale

Esmasp. 28. mail

Tallinn 410,4 / 731 / 20

7.00—8.00 hommikkontsert heliplaadidelt
ja päevauudiseid Tallinna RKS'i kaudu
18.30 reklaami ja heliplaate
18.45 päevauudiseid
19.00 heliplaate
19.15 kodumaisi päevauudiseid
19.30 ins. F. Olbrei raadiovestlus
20.00 ülekanne Tartust
20.05 kontsert heliplaadidelt. 1. Rimski-
Korsakov, sümfooniline süit „Schehera-
zade“ — Philadelphia sümfooniaorke-
ster. Juhatab Leopold Stokovski. 2.
Tšaikovski, avamäng-fantaasia „Romeo
ja Julia“ — Sümfooniaorkester. Juha-
tab Willem Mengelberg
21.05 kapten J. Loosberg: Uus Jahiseadus
21.30 ungari mustlasmuusikat helipl.

Tartu 579,2 / 512 / 0,5
18.30 reklaami ja heliplaate
18.45 ülekanne Tallinnast
20.00 õige aeg, ilma- ja taimekaitseteateid
20.05 ülekanne Tallinnast

**Ilusaid lillekorve,
pruut-kimpe ja
surnupäral elava-
test kul ka kunst-
lilledest ostate kõige
soodsamate hindadega**

Lilleärist „Nizza“
Tallinn, Viru tä. 9

Lahti 1796,4 / 167 / 54
Helsinki 335,2 / 895 / 13,2

Igal äripäeval

8.30—8.45 soomekeelne palvetund
12.00 valuutakursid
12.05 heliplaate
12.30 börsiteateid
12.45 päevauudiseid
12.59 aeg, ilmateade
18.50 päevauudiseid soome keeles
18.59 aeg, ilmateade
21.45 viimaseid teateid soome keeles

17.00 pool tundi rahvamuusikat
17.30 kõne
17.50 ettek. harfil. Clarlome: Impromptu.
Fournier: Lolita, tantsitar. Verdalle:
Canzonetta. Zabel: Purtskaev. Prokof-
jeff: Prelüüd
18.10 kõne ★ 18.25 naistetund
18.40 turuteateid ★ 19.15 inglise keelt
19.45 ringhäälingu orkester. Puccini: Mel.
oop. „Madame Butterfly“. Mascagni:
Intermetso oop. „Cavalleria rusticana“
20.15 kõne
20.35 Oiva Rapelli, laule
21.00 reitsitatsioon
21.20 klaveripalu. Ravel: Muusikat süi-
dist „Gaspard de la nuit“

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1357 / 221 / 30

18.05—18.30 provintsi-eeskava
19.00—19.55 heliplaate
20.45—22.15 ringhäälingu orkestri konts.
Romain: Partita g-duur. Haydn: Kont-
sert d-duur tsellole ja orkestrile. Alf-
vén: Süit Dalekarlienist. Tšaikovski:
Orkestrisüit d-moll
23.00—24.00 ajaviitemuus. Auber: „Müür-
sepp“, avam. Delibes: „Allik“, ballett-
süit. Drigo: Harlekinil miljonid. Wood-
forde-Finden: Kaks armastuslaulu.
Suppé: Muus. „Boccaccio'st“. Bentzky:
Armastuspiin. Decker-Schenk: „Mosk-
va“. Kährman: Kaks merimehetantsu

Oslo 1186 / 253 / 60

18.00—19.00 ajaviitekontsert. Kavas: Ke-
ler-Bela, Blon, Leoncavallo, Mascagni,
Komzak jt. ★ 19.30—20.00 norra rahvus-
likku muusikat vokaalsol. ja viiuli ettek.
★ 21.00—22.10 ork.-kontsert. Kavas: Alf-
vén, Lindberg, Viklund jt. ★ 23.15 tant-
sumuusikat

Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

16.00—18.00 instrum.-ansambli kontsert ★
21.30—23.20 ooperi ülekanne ★ 23.35—
0.05 vene kammermuusikat. Rimski-Kor-
sakov: Keelp.-kvartett f-duur ★ 0.05—
1.30 tantsumuusikat

Luksemburg 1304 / 230 / 150
Austria eeskava

20.00—21.15 orkestrikontsert. Kavas: Sup-
pe, Zeller, Kreisler, Strecker, Ziehrer,
Dostal jt. ★ 21.40 klaveripalu ★ 23.00
sümfooniakontsert. ★ 23.30 heliplaate ★
23.50 ork.-kontsert ★ 23.30 tantsuplaate

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20

7.00 läti laule klaveri saatel
7.05 võimlemist
7.40—8.10 hommikkontsert
17.00—17.30 läti muusikat orkestri ettek.
Kavas: Medinš, Valle jt.
18.30—19.00 orkestrikontsert
20.05—21.00 kõne Puccini ooperist „La
Bohème“ ühes näideteiga helipl.
21.25—23.00 üliõpilaskoori kontsert
22.10—23.20 öökontsert. Kavas: Weber,
Fibich, Grieg, Bizet

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12

8.25 ja 8.40 heliplaate
12.57 aeg. Krakovi fanfaare
13.05—13.55 heliplaate ja teateid
16.35—17.20 salongorkestri kontsert. Ka-
vas: Waldteufel, Micheli, Lehar, Mosz-
kovski jt.
17.35 viiulisoolosid. Kavas: Tartini, Sa-
rasate
18.05—18.30 laule metsosoprani ettekandes
19.10—19.50 ajaviitemuusikat kohvik
„Italia'st“
19.55—20.15 mitmesugust
21.03—22.50 Wilkomirski helitööid klaveri
ja orkestri ettekandes
22.17 ajaviitemuusikat. Kavas: Jessel, Le-
har, O. Strauss, Mariotti jt.
23.00 Debussy helit. helipl.
23.30 ja 0.05 tantsumuusikat hotel „Bris-
tol'ist“

Hellsberg 291,0 / 1031 / 75

7.00 võimlemist
7.20—9.00 hommikkontsert
17.00—18.45 pärastlõunakontsert. Kavas: Ga-
de, Grieg, Svendsen, Waldteufel, Ley-
kens, Dostal jt. Vaheajal, ca. 18.00 kella-
18.45—19.15 ajakirjade ringvaade
20.00—20.30 muusikat neljale tsellole.

Grützacher: Kligelaul. Goltermann:
a) Religioso, b) Notturmo. Pape: Serenaad

21.10 „Mängumees“, laulumäng lastele
22.35—23.00 laule kitarril saatel
23.40 õkkontsert. Smetana: „Sarka“, avamäng. Ravel: Vals. Järnefelt: Süit orkestrile
0.30—1.30 tantsumuusikat

Königsvesterhausen 1571 / 191 / 60

7.20—9.00 varane kontsert
17.00—18.00 videvikkonts. Kavas: Strauss, Grieg, Liszt, Wagner, Lanner, Scasola
18.20—19.20 kerget muusikat heliplaadelt
19.20—19.55 kõne Soomest ja soome rahvalaule helipl.
21.10—23.00 kirev õhtu
24.00 v. Hamburg
0.25—1.00 ajaviitemuusikat Hambugist

Breslau 315,8 / 959 / 60

7.25—9.00 hommikkontsert
17.00—18.30 supelkontsert Altheidest. Kavas: Weber, Grieg, Liszt, Komzak jt.
19.05—19.30 laule soprani ettekandes
20.00—21.00 koorikontsert
21.10—23.15 kuuldemäng
23.15—23.00 laule ja sõnalist merimeeste elust
23.45 raadiotehnikat
23.55—1.00 tantsumuusikat

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.20—9.00 hommikkontsert
17.00—19.00 aiakontsert Berliini „Zoo'st“. Kavas: Wilke, Blankenburg, Waldteufel, Lincke, Brase, Kockert jt.
19.30—20.30 Hermann Goetz'i helitöid soprani, klaveri ja instrum.-kvarteti ettek.
21.15 saksa koorimuusikat viiest sajandist
21.45—23.00 muusikat Friedrich Suure ajast. Kammerorkester ja flööt
23.20—1.00 õhtust ajaviidet. Öine rännak Eichendorff-laulega. Kaastegevad kõnelejad

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.20—9.00 hommikkontsert ja vaheajal sõnalist
17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Roland, Schubert, Blon, Komzak, Lindner jt.
19.00—19.45 laule ja instrumentaalsoliste
20.00—21.00 orkestri, koori ja orelit ettek.
21.15—22.15 kuuldemäng
22.15—23.00 lõbus raadiokabinett. Lincke: Avam. revüüle. Fučik: Vana mütrakaru (fagotti-soolo). Genger: „Junta“, jazz-intermetso (vibrafon-soolo). Lühr: Variatsioon oma teemal (saksofoni-soolo). Pollakin: Kanaarialind (viulil-soolo). Recktenwald: Ööbiku hommiktervitus (pikolo-soolo). Vollstedt: Mureta, polka brillante (klarneti-soolo). Ramthov: Elurõõm, galopp (ksülofon)
23.20 muusikat
24.00 kontsert viiulile ja orkestrile a-moll. Allegro — Andante — Finale (Glasunov)
0.25—1.00 ajaviitemuusikat. Alfvén: Kesksuviõõ, rootsi rapsoodia. R. Strauss: Valsitseen „Roosidekavalieri“ III aktist. Kämpfert: „Maikuul“, fantaasia saksa rahvalaulest

Leipzig 382,2 / 785 / 120

7.20—8.00 hommikumuusikat
17.00—18.00 pärastl.-kontsert Berliinist
18.20—18.50 laule Wachauist
19.20—20.35 ajaviitekontsert. Kavas: Weber, Mozart, Schubert, Lachner, Bizet, Joh. Strauss jt.
21.15 kuuldemäng
22.15—23.15 kontsert Jos. Haydni mälestuseks. 1. Kontsert tšembalole d-duur. 2. Kaks aariat ooperist „L'incontro im-proviso“. 3. Sümfonia g-moll, op. 36

24.00—1.00 puhkp.-serenaade. Berger: Katkeid serenaadist f-duur 12 puhkpillile. Mozart: Divertimento nr. 3. Mendelssohn: Katkeid südist puhk- ja löökinstrumentidele

Praha 470,2 / 638 / 120

17.00—17.45 pärastl.-kontsert. Kavas: Rubinstein, Rachmaninoff, Ippolitov-Ivanov jt.
18.10—18.30 heliplaate
18.45—19.10 tšellosooloid. Kavas: Bach, Rameau jt.
19.20—19.55 saksa eeskava
21.15—23.00 Anton Dvoraki 30 a. surmapäeva mälestuseks: Kontsert sol-minoor klaverile ja orkestrile
22.00 tšehhi tantse ja laule
22.25—23.00 instrumentaalkvarteti ettek.

Viin 506,8 / 592 / 120

17.10—18.00 pärastl.-kontsert helipl.
18.30—19.00 laule baritoni ettekandes
19.25—19.50 inglise keelt
20.15—22.15 orkestri ja vokaalsolistide kontsert. Kavas: Thomas, Offenbach, Maillart, Delibes, Planquette, Gounod, Massenet jt.
23.25 Beethoven: Septett viiulile, vioolale, klarnetile, sarvele, fagotile, tšellole ja kontrabassile es-auur, op. 20
0.05 õhtukontsert helipl.

Budapest 550,5 / 545 / 120

18.00—19.00 ooperiorkestri kontsert
19.30—20.00 klarnetisooloid
20.30—21.00 heliplaate
21.30—23.50 Liszti helitööde kontsert
23.50 ülekanne restoran Ketter'ist
0.30 tantsumuusikat

Bukarest 364,5 / 823 / 12

Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
18.00—19.00 ringhäälingu orkester. Kavas: Mendelssohn, Niemann, d'Albert jt.
19.15—20.00 kontserdi järg. Kavas: Joh. Strauss, Weber, Schmeling, Komzak jt.
20.20—20.45 heliplaate
21.00 Gretšaninov: Sonaat d-duur viiulile ja klaverile
21.45 laule klaveri saatel
22.15 ettekandeid kahel klaveril
23.00 ajaviitemuusikat

Milano 368,6 / 814 / 50

21.10—21.30 heliplaate ★ 21.45—22.45 muusikat ★ 22.45—24.00 viiulikulnstrniku Arrigo Serato kontsert

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60

20.45—21.00 heliplaate ★ 21.55 kontsert ★ 23.10—23.40 tantsuplaate

London National 261,1 / 1149 / 50

Daventry 1500 / 200 / 25
17.30—18.15 ork.-kontsert ★ 18.15—19.00 tantsumuus. (261,1) ★ 21.00—22.00 õhtukontsert. Kavas: Fučik, Strauss, Liszt, Friml jt. ★ 23.45—1.00 tantsumuusikat (1500)

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100

18.20 ooperi ülekanne ★ 22.30 tantsumuusikat

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500

5.15 muusikat ★ 7.30—8.15 helipl. ★ 8.15—9.15 ja 10.00—10.55 muusikat ★ 19.30—20.30 kontsert küläle ★ 21.00—22.00 õhtukontsert Glinka helitöist. Kaasteg. orkester ja solistid

Teisip. 29. mail

Tallinn 410,4 / 731 / 20

7.00—8.00 hommikkontsert heliplaatidel ja päevauudiseid Tallinn RKS'i kaudu
18.30 reklaami ja heliplaate

18.45 päevauudiseid

19.00 heliplaate

19.15 kodumaisi päevauudiseid

19.30 dr. Al-er Massakas: Majanduspoliitiline ringvaade

20.00 ülekanne Tartust

20.05 kontsert. Juh. B. Palm. Kvintett:

Rossini, avamäng oop. „Sevilla habemeajaja“. Verdi fant. oop. „Aida“. Niemann, Videvik mere ääres. Tšaikovski, romanss „Mispärast“. Delibes, ballettsüit „Coppelia“

21.00 esperantokeelne nädalakroonika

21.10 kontserdi järg. Kvintett: Verdi, fant. oop. „Rigoletto“. Brahms, Ungari tants nr. 7.

21.30 heliplaate. 1. Tartini, Kuraditriiler, — Florizel v. Reuter (viul). 2. Paganini, Nõiatants. — Vaša Prihoda (viul). 3. Dohnanyi, Ruralla hungarica, op. 32 — Fritz Kreisler (viul)

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

18.30 reklaami ja heliplaate
18.45 ülekanne Tallinnast
20.00 õige aeg, ilma- ja taimekaitseteateid
20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796,4 / 167 / 54

Soome keeles

17.00 ajaviitemuusikat Melody-Bois orkestri ettekandes
17.40 Roda-Roda humoreske
18.00 harmoonikamuusikat
18.25 ja 19.15 kõne
19.35 ungari duette
20.00 kõne
20.30 ringhäälingu orkester ja klaver. Weber: Kontsertpala.

Helsinki 335,2 / 895 / 13,2

Rootsi keeles

17.00 Lah* ★ 17.40 lugemistund
18.00 Lahti ★ 18.25 kõne ★ 18.40 turuteat.
19.15 laule ★ 19.35 ja 20.00 kõne
20.30 Lahti

Stokholm 426,1 / 704 / 55

Motala 1357 / 221 / 30

18.45—19.45 heliplaate
20.30—21.15 ajaviite-eeskava
21.45 soliste (laul ja viul). Schumann: Kaks laulu. Couperin-Kreisler: Chanson Louis XIII et Pavane. Tartini-Kreisler: Fuuga a-duur. — Laule — Rangström: Entrata südist nr. 2 viiulile ja klaverile. Halvorsen: Kaks nora tantsu
23.00—24.00 heliplaate

Oslo 1186 / 253 / 60

18.00—18.40 heliplaate ★ 19.00—19.30 akordeoni ja banjo ettek. ★ 20.30—21.00 kammermuusikat. Brahms: Sonaat re-minoor klaverile ja viiulile ★ 21.30—22.40 ork.-kontsert. Kavas: Verdi, Suppé, Lehar, Ketelbey, Lindsay, Grossmann jt. ★ 23.15 kontsert

Kalundborg 1261 / 238 / 60

Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

16.00—18.00 ringhäälingu ork. ★ 21.00—21.30 tšehhi muusikat orkestri ettek. Dvorak: Notturmo. Suk: Serenaad es-duur ★ 21.45—22.05 laule ★ 22.35—22.55 flöödimuusikat 18. sajandist ★ 23.35—24.00 ork.-kontsert. Kavas: Massenet, Wolff-Ferrari, Grieg jt. ★ 24.00—1.30 tantsumuusikat

Luksemburg 1304 / 230 / 150

Belgia eeskava

20.00 heliplaate ★ 20.30—21.15 ork.-kontsert. Kavas: Kreutzer, Clemens, Liszt, Kockert, Amadei jt. ★ 21.45 klaverisooloid ★ 22.00 jazzmuusikat ★ 22.35 ork.-kontsert. Kavas: Dupuis, Gretry, Vreuls, Gilson jt. ★ 23.25 tantsuplaate

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20

7.00 koraal ★ 7.05 võimlemist
7.40—8.10 hommikkontsert
16.30—17.30 saksa ooperimuusikat helipl.
18.30—19.00 vanu tantse
20.05—21.05 orkestrikontsert ja laule. Kavas: Respighi, Saint-Saëns, Gretšani-
nov, Glinka jt.
21.30—22.30 ajaviitemuusikat
22.30 heliplaate

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12

8.25 ja 8.40 heliplaate
13.05—13.55 orkestrikontsert ja teateid
16.20 aariaid jal aule
16.40—17.05 ettek. altol klaveri saatel
19.55—20.15 mitmesugust
21.02 Falli operett „Floriida roosid“
0.05 tantsuplaate

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

7.00 võimlemist
7.20—9.00 hommikkontsert
17.00—18.00 pärastlõunakontsert. Kavas: Leuschner, Lindemann, Lortzing, Amadei, Bennet jt.
18.00—18.30 muusikat lastele
18.40—19.15 heliplaate
20.00—21.00 „Röövlipäälük Nickel List“, väntoreliballaad ringhäälingule
21.15—22.00 rahvustund. Orkestrikontsert. Mozart: Serenaad nr. 6 d-duur kahele orkestrile. Marcia - Mäestoso - Menuetto - Rondo - Allegretto. Schubert: Sümfoonia nr. 5 b-duur. Allegro - Andante con moto - Menuetto - Allegro vivace
22.15—23.00 õhtukontsert. Goetz: Kevadavamäng. Weber: Kontsertpala f-moll klaverile ja orkestrile. Nicolai: Öömuusikat ooperist „Windsori lõbusad naised“
23.20—2.00 ajaviite- ja tantsumuusikat

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60

7.20—9.00 varane kontsert
17.00—18.00 pärastlõunakontsert. Kavas: Thomas, Delibes, Goetze, Sousa jt.
18.15 L. Skandinaavia klaverimuusikat. 2. Vana-Hollandi talupojalaule ja tantse 15. ja 16. sajandist
18.55—19.20 heliplaate
20.00—21.00 „Lilled ja armastus“, väike laulumäng „tema“ ja „temakese“ vahel
21.15—22.00 v. Heilsberg
22.00—23.00 kuuldemäng
24.00—1.00 öömuusikat

Breslau 315,8 / 959 / 60

7.25—9.30 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastlõunakontsert. Kavas: Schmeling, Lincke, Suppe, Fučík, Zeller jt.
19.30—19.50 laule kandli saatel
21.15 v. Heilsberg
22.00—23.20 kirevat muusikat. E. Strauss: Marss. Waldteufel: Kevadlapsed, valss. Suppe: Fatinitza-marss. Joh. Strauss: Polka. Achleitner: Marss.
23.45—1.00 ajaviite- ja tantsumuusikat Heilsbergist

Berlin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.20—9.00 hommikkontsert
17.00—19.00 pärastlõunakontsert. Kavas: Mailart, Lindsay-Theimer, Waldteufel, Thomas jt. Vaheajal anekdoote
19.30—20.10 Reuss: Trio flöödile, viiulile ja bratšele g-duur. Weissmann: Viis laulu ühele lauluhäälele, klaverile, viiulile ja tsellole op. 67
21.15—22.05 v. Heilsberg
22.05 kuuldepala
22.30—23.00 lõbusaid ooperikujusid (helipl.)

23.20—2.00 ajaviite- ja tantsumuusikat Heilsbergist

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.20—8.00 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastlõunakontsert. Kavas: Adam, Liszt, Verdi, Nikisch, Joh. Strauss, Robrecht jt.
20.00—21.00 v. Heilsberg
21.15 v. Heilsberg
22.00—23.00 kerge muusikat. Strauss: Marss. Waldteufel: Kevadlapsed, valss. Suppe: Fatinitza-marss. Joh. Strauss: Tritš-tratš-polka. Aschleitner: Tiroli kotkamarss
24.00 orkestrikontsert

Leipzig 382,2 / 785 / 120

7.25—8.00 varane kontsert
17.00—18.00 pärastlõunakontsert
19.30—20.35 muusikat ja sõnalist solistidekoorilt, instrumentalistidelt ja kõnelejatelt
21.15 v. Heilsberg
22.00—23.00 lõbus pala muusika saatel
23.30 tsitrikontsert
0.10—1.30 öömuusikat. Mozart: Marss d-duur. Haydn: Sümfoonia nr. 60, c-duur. Cherubini: Balletimuusikat oop. „Anakreon“. Ravel: Pavaan. Marteau: Serenaad 9 puupillile. Schroeder: Sümfooniline burlesk. Korg-Elert: Öö hääled

Praha 470,2 / 638 / 120

17.00—17.50 sõjaväekontsert. Kavas: Aust. Thomas, Dvorak-Leopold jt.
19.20—19.55 saksa eeskava
20.10—21.05 kirev kontsert
23.30—24.00 heliplaate

Viin 506,8 / 592 / 120

17.10—18.20 pärastlõunakontsert. Kavas: Herzer, Ganglberger, Joh. Strauss, Dauber
18.55—19.35 naiskoori ettekandeid
20.15—20.40 prantsuse keelt
21.00—23.30 „Vastumeeline taltsutamine“. Koomiline ooper Shakespeare samanimelise naljamängu järele. H. Goetzi muusika
23.55 õhtukontsert helipl. Laule ja duette operetest

Budapest 550,5 / 545 / 120

18.30—19.00 viiulikontsert
19.30 ülekanne ooperist
0.20 mustlasmuusikat kohvik „Ostendest“

Bukarest 364,5 / 823 / 12

Brasov (Radio Romania) 1875/160/20

18.00—19.00 pärastlõunakontsert
19.15—20.00 kontserdi järg
20.20—20.45 heliplaate
21.00—22.00 sümfooniakontsert. Goldmark: Avam. ooperile „Sakuntala“. Mozart: Sümfoonia nr. 40 c-moll, Schubert-Liszt: Fantaasia c-duur
22.15—23.00 kontserdi järg. Nottara: Kevadpäev — sümfooniline stseen. Smetana. Charka — sümfooniline poeem sarjast „Ma Patrie“. Nottara: Saudades do Portugal — süit

Milano 368,6 / 814 / 50

21.10—21.30 heliplaate ★ 21.45 Messageri operett „La cicala e la formica“

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60

20.45 kontsert ★ 21.10 heliplaate ★ 22.20 kammerkontsert ★ 23.00 tantsumuusikat

London National 261,1 / 1149 / 50

Daventry 1500 / 200 / 25

17.30—18.15 kammerkontsert (1500) ★
18.15—19.00 tantsumuusikat ★ 20.20—21.30 puhkpillidekontsert. Kavas: Smetana, Mozart, Rossini, Verdi, Rimski-Korsakov jt.
★ 22.20—23.30 ork.-kontsert. Kavas: Auber, Bizet, Delibes, Sullivan ★ 23.30 R.

Straussi ooper „Arabella“ (III akt). Ülekanne Covent Garden'ist ★ 0.20—1.00 tantsumuusikat (1500)

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100

18.20 Verdi ooper „Othello“ ★ 22.30 tantsumuusikat

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500

5.15 muusikat ★ 7.30 helipl. ★ 8.15—9.15 ja 10.00—10.55 muusikat ★ 21.00—22.00 kirjanduslik eeskava

Keskn. 30. mail

Tallinn 410,4 / 731 / 20

7.00—8.00 hommikkontsert heliplaatidelt ja päevauudiseid Tallinn RKS'i kaudu
18.30 reklaami ja heliplaate
18.45 välismaisi päevauudiseid
19.00 põllumajanduslikke teateid
19.15 kodumaisi päevauudiseid
19.30 „Maalehe“ toimetaja E. H. Treufeldt: Muljeid ja tähelepanekuid matkalt Nõukogude Liidus
20.00 ülekanne Tartust

20.05 Tallinna konservatooriumi XV õppeaasta aktus-kontsert „Estonia“ kontsertsaalist. I. G. Ernesaks, Süit I jagu.

Õpilasorkester autori juhatusel, kes lõpetanud prof. A. Kapp'i kompositsiooniklassi. 2. Glinka, aaria oop. „Elu tsaarri eest“. Jenni Simon (alt), lõpetanud van. õp. A. Tamm'e laulukl., õpilasorkestri saatel, prof. J. Paulsen'i juhatusel. 3. Dvorak, Kontsert h-moll, I jagu. August Karjus (tsello), lõpetanud prof. Bööcke tsellokl., õpilasorkestri saatel Udu Topman'i juhatusel, prof. J. Paulsen'i dirigendikl. 4. Verdi, aaria oop. „Maskiball“. J. Jürgenson, Töölise laul vabrikus. Eduard Unt (bariton), lõpetanud õp. A. Arder'i laulukl., õpilasorkestri saatel prof. J. Paulseni juhatusel. 5. Saint-Saëns, Kontsert g-moll, I jagu. Natalie Tuvik, lõpetanud prof. A. Lemba klaverikl., õpilasorkestri saatel prof. J. Paulseni juhatusel. 6. Böhme, Kontsert es-moll, Nikolai Kubli, lõpetanud van. õp. J. Vaks'i trompetiklassi. 7. Liszt, Rapsodia nr. 11. Alice Ehrmann, lõpetanud prof. Th. Lemba klaveriklassi. 8. B. Frese, Trio I jagu. Autor lõpetanud prof. A. Kapp'i kompositsiooniklassi. A. Jakobi (viilul), E. Kunzler (tsello), autor (klaver). 9. Reger, fantaasia teemal „Üks kindel linn“. Meta Tari, lõpetanud prof. A. Topman'i oreliklassi. 10. Klemcke, Kontsert. Rudolf Andreson, lõpetanud van. õp. B. Lukk'i saksofoniklassi. 11. Sergei Prohoroff, Sonaat I jagu. Autor lõpetanud prof. A. Kapp'i kompositsiooniklassi. Esitab Thekla Koch (klaver). 12. Kreisler, a) Caprice viennois. b) Tombourin chinois. Richard Essenson, lõpetanud van. õp. A. Pappmehli viiuliklassi. Tšaikovski, Kuuvalgel ööl. Linda Enmann, lõpetanud õp. L. Hellat-Lemba lauluklassi. 14. Sinding, Kontsert des-duur. Irmgard Idell, lõpetanud van. õp. S. Antropoff'i klaveriklassi. 15. Tšaikovski, Rokoko-variatsioonid. Erich Kuntler, lõpetanud prof. R. Bööcke tselloklassi. 16. J. Aavik, Kojuigatsus. Helmi Betlem, lõpetanud õp. A. Arder'i lauluklassi. 17. Tšaikovski, Kontsert b-moll, II ja III jagu. Galina Bever, lõpetanud prof. A. Lemba klaveriklassi

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

18.30 reklaami ja heliplaate
18.45 ülekanne Tallinnast
20.00 õige aeg, ilma- ja taimkaitseteateid
20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796,4 / 167 / 54
Helsinki 335,2 / 895 / 13,2

17.00 mereväeorkestri kontsert
 18.00 lastetund
 18.40 10 min. poistele ★ 19.15 kõne
 19.35 laule ★ 20.00 kõne
 20.20 meeskoori kontsert. Järnefelt: Ajan aallot. Palmgren: Venehessä. Pesola: Odotus. Kaupungin rookkinä. Lindblad: Hõyrylaivalaulu. Kotilainen: Hyökyaalto
 20.40 kõne
 20.55 tantsumuusikat

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 135,7 / 221 / 30

18.05 löötsarmoosikamuusikat
 18.30 koorikontsert
 19.00—19.55 heliplaate
 21.00—22.15 ringhäälingu orkester. Res-pighi: Vanu tantse ja laule. J. S. Bach: Kontsert orkestrile ja klaverile. Mendelssohn: Sümf. nr. 4 a-duur
 23.00—24.00 tantsumuusikat

Oslo 1186 / 253 / 60

18.00—19.00 ajaviitekonsert. Kavas: Halvorsen, Delibes, Gomez, Elgar, Morena, Leoncavallo jt. ★ 21.00—21.30 vaimuliku muusikat kirikust ★ 22.00—22.40 ork.kontsert. Haydn: a) Sümfoonia sol-mažoor. b) Kontsert viiulile ja orkestrile ★ 23.15—24.00 kontserdi järg. Kavas: Mus-sorgski ja Rimski-Korsakov

Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10
Kalundborg 1261 / 238 / 60

16.00—18.00 ajav.-muusikat ★ 18.00—18.30 heliplaate ★ 23.30—24.00 saksofoni- ja marimbasoolosid ★ 24.00—1.30 tantsumuusikat

Luksemburg 1304 / 230 / 150

Luksemburgi eeskava
 20.00—20.40 heliplaate. Kavas: Suppe, Debussy, Paganini-Liszt, Sibelius, Johann Strauss, Thomas jt. ★ 20.45—21.15 laule ★ 21.40 heliplaate ★ 22.00 opereti ülekanne ★ 22.30 klaveripalu ★ 22.45 Mascagni ooper „Cavalleria rusticana“

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20

7.00 populaarseid läti laule
 7.05 võimlemist ★ 7.40 kontsert
 17.00—17.30 populaarne kontsert
 18.30—19.00 Beethoveni klaverisonaat sol-mažoor
 20.05 Offenbachi ooper „Hoffmanni lood“. Pärast ooperit kuni 23.30 tantsumuus.

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12

8.25 ja 8.40 heliplaate
 12.57 aeg. Krakovi fanfaare
 13.05—13.55 heliplaate ja teateid
 16.20—16.50 heliplaate
 17.35—18.30 ajaviitemuusikat jazzorkestri ettekandes
 19.10—19.50 vana muusikat
 19.55—20.10 mitmesugust
 20.52 Beethoveni klaverisonaat do-mažoor
 21.25 popul. muusikat helipl.
 21.40 Puccini ooper „Turandot“. Ülekanne Roomast

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

7.00 võimlemist
 7.20—9.00 varane kontsert
 17.00—18.50 pärastlõunakontsert. Kavas: Rust, Heykens, Ketelbey, Pachernegg, Joh. Strauss jt.
 19.30—19.55 orelikontsert. Kavas: Buxtehude, J. S. Bach, Brahms, Reger
 21.30 humoristlikke helitöid puhkpillide ettekandes
 22.10—23.00 õhtukontsert. Reissiger: „Yel-

va“. avam. Lortzing: Meloodiaid „Undine'st“. Wetzler: Süit. Baussner: Ter-vitus Viinist, valss. Flotov. „Martha“, avamäng
 23.40—1.30 tantsumuusikat Münchenist

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60

7.20—9.00 varane kontsert
 17.00—18.00 pärastl.-kontsert Hamburgist
 19.30—20.30 ajaviitemuusikat kammerkvinteti ettek.
 20.30—21.00 itaalia keelt
 21.30—23.20 orkestrikontsert. 1. Joseph Haydni 125. a surmapäeva mälestuseks: Sümfoonia nr. 31, d-duur. 2. Brahms: Rapsodia altsoolole. Alfvén: Midsommervaka. Tšaikovski: Sümfoonia nr. 5. Kaasteg. solistid, koor ja orkester
 23.35 veerand tundi raadiotehnikat
 24.00—1.30 tantsumuusikat

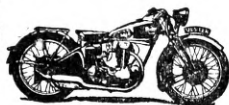
Breslau 315,8 / 959 / 60

7.25—9.00 hommikkontsert
 17.00—18.30 supelkontsert Salzbrunnist. Kavas: Eisner, Verdi, Conradi, Liszt, Lehár jt.
 19.00—19.25 laule tenori ettekandes
 20.00—21.00 tantsuõhtu
 21.30—22.50 kuuldepala rahvalauludest
 22.50—23.20 hispaania tšembalomuusikat
 23.45—1.00 tantsumuusikat

Rudge kõige maade mootor-sportlaste lemmik
 Nõudke kataloge

K.-m. Lier & Rossbaum

Tallinn, Viru 7

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.20—9.00 hommikkontsert
 17.00—18.40 aiakontsert Treptow'st. Kavas: Seifert, Thomas, Lanner, Zeller, Waldteufel, Rathke, Mayer jt.
 19.30—20.40 tänapäeva ungari muusikat. Bartok: Süit nr. 1. Dohnanyi: Rurallia Hungarica. Lukacs: Väike süit
 21.30—0,55 tantsuõhtu rohelistes

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.20—8.00 hommikkontsert
 17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Mozart, Grieg, Svendsen, Glinka, Dvorak, Liszt jt.
 18.50—19.15 ettek. tšellol ja harfil
 20.00—21.00 kuuldemäng
 21.30—23.00 tantsumuusikat
 23.20 tantsumuusika järg
 24.00 kaasaegseid heliloojaid solistide, koori ja orkestri ettek. Kavas: Simon, Distler

Leipzig 382,2 / 785 / 120

8.10—10.00 va. ne kontsert
 19.20—20.35 Paul Lincke helitöid orkestri ja metsosoprani ettekandes
 21.15—23.15 Kleisti „Kätchen Heilbron-nist“. Pfitzneri muusika
 23.55—1.30 tantsumuusikat

Praha 470,2 / 638 / 120

17.00—17.50 ringhäälingu orkester. Kavas: Vivaldi, Boccherini, Mozart jt.
 19.20—19.55 saksa eeskava
 20.10—21.00 mälestusaktuse ülekanne
 21.05—21.30 duette soprani ja kontraaldi ettekandes
 23.35—0.15 esperantokeelne loeng

Viin 506,8 / 592 / 120

17.05—17.35 ooperistseene heliplaadelt
 18.05—19.00 kaasaegseid heliloojaid instru-mentaalkvarteti ja klaveri ettekandes
 20.25—21.45 sõjaväemus. Kavas: Kom-zak, Joh. Strauss, Fudik, Verdi, Ziehr-ler, Lehár jt.
 21.45—22.45 kodumuusikat vanast Viinist
 23.25 tantsumuusikat

Budapest 550,5 / 545 / 120

18.00—19.00 mustlasmuusikat
 19.30—20.30 koorilaule
 21.10—22.30 ooperiorkestri kontsert. We-ber: Võiduavamäng. Schubert: III süm-foonia. Nagy: Saatus. Nagypal: Ungari avamäng
 22.30 katkeid operetest
 23.35 mustlasmuusikat
 0.15 viiuli- ja klaverikontsert

Bukarest 364,5 / 823 / 12
Brasov (Radio Romania) 1875/160/20

18.00—19.00 ringhäälingu orkester. Kavas: Heuberger, Komzak, Leoncavallo, Kal-man
 19.15—20.00 kontserdi järg. Kavas: Fre-dericksen, Gade, Hartung jt.
 20.20—20.45 harmoonika ettekandeid
 21.00—21.30 Armeenia üliõpilaskoor kan-nab ette koorilaule
 21.45 Enescu: I viiulisonaat
 22.15—22.45 laule bassi ettekandes
 23.00 ajaviitemuusikat

Milano 368,6 / 814 / 50
 21.10—21.30 heliplaate ★ 21.45—24.00 ko-möödia

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60

20.35 heliplaate ★ 21.10—23.15 opereti üle-kanne

London National 261,1 / 1149 / 50
Daventry 1500 / 200 / 25

17.30—18.15 heliplaate (1500) ★ 18.15—19.00 tantsumuusikat (261,1) ★ 21.00—22.00 laule ja tants-süite ★ 22.35—23.55 süm-fooniakontsert. Juhat. Coates. Shaporin: Sümfoonia. Prokofjeff: Süit. Šostakovitš: Süit ★ 24.00—1.00 tantsumuusikat (1500)

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100

19.30 kontserdi ülekanne ★ 22.30 tantsumuusikat

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500

5.15 muusikat ★ 7.30—9.15 helipl. ★ 10.00—10.55 muusikat ★ 19.30—20.30 kontsert ★ 21.00—22.00 õhtukontsert

Neljap. 31. mail

Tallinn 410,4 / 731 / 20

7.00—8.00 hommikkontsert heliplaatidelt ja päevauudiseid Tallinn RKS'i kaudu
 18.30 reklaami ja heliplaate
 18.45 välismaisi päevauudiseid
 19.00 heliplaate
 19.15 kodumaisi päevauudiseid
 19.30 Hanno Kompus: Linnade välisilme
 20.00 ülekanne Tartust
 20.05 kontsert. Juh. R. Palm. Kvintett: Adam, avam. „Kui ma oleksin kunin-gas“. Tšaikovski, fant. oop. „Pada-emand“. O'Connor-Morris, Vana iiri laul. Micheli, Serenaad, Noskovski, Kasakate tants. Tšaikovski, Vene tants. Rubinstein, Pärsia süit. Tšaikovski, Romanss f-is. Strauss, valss „Kevad-helid“. Massenet, fant. oop. „Héro-diade“.
 21.30 heliplaate. Verdi, a) kaks duetti oop. „Trubaduur“. — Louise Homer (kontraalto) ja Giovanni Martinelli (te-nor). b) kaks duetti oop. „Aida“. —

Rosa Ponselle (sopran) ja Giovanni Martinelli (tenor. c) duette oop. „Otel-lo“. — A. Pertile (tenor) ja B. Franci (bariton). d) Brindisi ooperist „La Traviata“. — Maria Gentile, A. Granda, G. Nessi, A. Baracchi ja koor. e) pre-lüüd ja hertsogi laul oop. „Rigoletto“. — Maria Gentile, Alessandro Granda ja Carlo Caleffi. f) kvartett oop. „Rigoletto“. — Maria Gentile, Ebe Stignani, Alessandro Granda ja Carlo Caleffi

Tartu 579,2 / 512 / 0,5
18.30 reklaami ja heliplaate
18.45 ülekanne Tallinnast
20.00 õige aeg, ilma- ja taimekaitseteateid
20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796,4 / 167 / 54
Soome keeles

17.00 ringhäälingu orkester. Blankenburg: Prints Eitel-Friedrich-marss. Lincke: Avam. op. „Grigri“. Hall: Tuulte pulm, valss. Granados: Kaks hispaania tantsu. Albeniz: Tango. Tšaikovski: Mel. ooperist „Jolantha“. Cui: Pidulik marss
18.00 lõusaid vesteid
18.25 viiulisoolosid
19.15 kõne
19.40 Paul Schuberts (Riia) esitab klaveril läti muusikat
20.10 kõne ★ 20.30 laule
20.55 lugemistund
21.15 orkestrikontserdi järg. Bizet: Muusikat Arlesienne-südist. Halme: Meeloodia. Gounod: Mel. ooperist „Romeo ja Julia“

Helsinki 335,2 / 895 / 13,2
Rootsi keeles

17.00 Lahti ★ 18.00 reitsatsioon ★ 18.25 Lahti ★ 19.15 kõne ★ 19.40 Lahti ★ 20.10 kõne ★ 20.30 Lahti ★ 20.55 humoreske ★ 21.15 Lanti

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1357 / 221 / 30

18.45—19.45 heliplaate
21.30—22.15 ajaviitemuus. Joh. Strauss: Vein, naine ja laul, valss. Alfvén: Mets magab. Söderman: Rootsi rahvatantse ja laule. Aulin: Humoresk. Urbach: Schubertvilse
23.00—24.00 soaree

Oslo 1186 / 253 / 60
18.00—19.00 heliplaate ★ 20.45—21.00 Comedian Harmonists (helipl.) ★ 21.30—22.40 filharmoonia-kontsert

Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

20.30—21.15 orkestrikontsert. Kavas: Henriques, Kreisler, Roberts jt. ★ 21.45—22.00 klaveripalu ★ 22.00—23.30 pidulik kontsert. Kavas: Nielsen, J. S. Bach, Gounod, Saint-Saëns jt. ★ 24.00—0.30 kontserdi järg ★ 0.30—1.30 tantsumuusikat

Luksemburg 1304 / 230 / 150
Saksa eeskava

20.00—20.30 laule ★ 20.35—21.15 orkestrikontsert. Kavas: Fucik, Reissiger, Myddleton, Rust, Lincke, Caludi jt. ★ 21.40 kontserdi järg ★ 22.00 avamänge Saksa meistreilt. Beethoven: Coriolan. Schumann: Manfred. Weber: Oberon. Wagner: Nürnbergi meisterlauljad ★ 22.40 sümfonia-kontsert helipl. Beethoven: III sümfonia ★ 23.25 tantsumuusikat

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 30

7.00 koraal ★ 7.05 võimlemist
7.40 hommikkontsert
11.00—12.45 katol. jumalateenistus
17.00—17.30 populaarset muusikat

18.30—19.00 kuulsaid kunstnikke helipl.
20.05—22.30 läti muusikat solistide, koori ja orkestri ettekandes
22.30—23.30 salongmuusikat

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12

10.25 ja 10.40 heliplaate
11.05 vaimulikku muusikat heliplaadelt
11.30 jumalateenistus ja lõpuks vaimuliku muusikat helipl.
12.57 aeg, Krakovi fanfaare
13.15—15.00 orkestrikontsert ja klaverisoolosid. Kavas: Mendelssohn, Beethoven, Fibich, Grieg jt.
15.15—16.00 poola laule helipl.
16.20—17.00 salongorkestri kontsert. Kavas: J. Strauss, Siede, Delibes, Geiger
17.30—17.45 kuulsaid kunstnike helipl.
18.15—19.00 populaarset muusikat
19.40—20.00 koorilaule
20.05 mitmesugust
20.30—20.45 heliplaate
20.52—21.50 ajaviitemuusikat. Kavas: Keller-Bela, Rebikoff, Gillet jt.
22.17—23.00 populaarne kontsert. Kavas: Mozart, Haydn
23.10 ajaviitemuusikat helipl.
23.30 ja 0.05 tantsumuusikat kohvik „Italia“st

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

7.00 võimlemist
7.20—9.00 hommikkontsert
17.00—18.50 pärastl.-kontsert. Kavas: Berlioz, d'Albert, Joh. Strauss, Tšaikovski, Smareglia jt.
20.25—21.00 valsse orkestri ettekandes
21.10 Haydn-kontsert (Helilooja 125 a. surmapäevaks). 1) Avamäng: Maailm kuu peal. 2) Sümf. concertante viiulile, tsellole, oboele, fagotile ja orkestrile. 3) Sümfonia d-moll (hiljuti leitud)
22.30—23.40 Hoffmannsthalilüüriline komöödia „Arabella“. R. Strauss muus. (III akt)
24.00—1.30 tantsumuusikat

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60

7.20—9.00 varane kontsert
17.00—18.00 pärastl.-kontsert Heilsbergist
18.50—19.30 norra-rootsi laule soprani ettekandes
20.00—21.00 heliplaate
21.15—22.00 tantsumuusikat
22.30—23.40 v. Heilsberg
24.00 tantsumuusikat

Breslau 315,8 / 959 / 60

7.25—9.00 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastl.-kontsert Hamburgist
18.35—19.00 laule soprani ettekandes
20.00—22.00 kergesisuline kontsert
22.30—23.40 v. Heilsberg
24.00 mandol.-orkestri kontsert

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.20—9.00 hommikkontsert
17.00—19.00 pärastl.-konts. Kavas: Mancinelli, Lortzing, Raff, Massenot, Schubert, Jos. Strauss jt.
20.10—20.40 kontsert Jos. Haydni 125. surmapäevaks. 1) Keelpillide kvartett f-duur, op. 3. Presto — Andante cantabile — Menuett — Scherzando. 2) Keelpillide kvartett b-duur, op. 76. Allegro con spirito — Adagio — Menuetto — Finale (Allegro, ma non troppo)
21.15 õhtumuusikat. Gluck: Avam. „Iphigenie Aulises“. Jos. Haydn: Sümf. concertante neljale sooloinstrum. ja orkestrile. Dukas: Süit orkestrile. Chabrier: „España“, hispaania valss. Borodin: Polovetside tantsud. Joh. Strauss: Valss
23.30—23.40 v. Heilsberg
24.00—2.00 tantsumuusikat Kölnist

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.20—9.00 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastl.-konts. Kavas: Beethoven, Reinecke, Schubert jt.
22.30—23.40 v. Heilsberg
23.40 muusikat
24.00 kontsert Haydni surmapäevaks (31. mai 1809). 1) Viimne keelp.-kvartett, b-duur. 2) Rauk, neljahääleline laul. 3) Sümf. concertante b-duur viiulile, tsellole, oboele, fagotile ja orkestrile
0.40 ajaviitemuusikat helipl.
1.05—2.00 õemuusikat. Katkeid Künnecke operist „Kutsuv leed“

Leipzig 382,2 / 785 / 120

7.20—8.00 varane kontsert
17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Weber, Beethoven, Lortzing, Rhode jt.
21.10—22.05 õhtukontsert. Wolf-Ferrari: Avam. ooperile „Susanne saladus“. Lalo: Kontsert tsellole ja orkestrile. Dvorak: Slaavi rapsodia as-duur. Suppé: Avam. ooperile „Isabella“
23.30—23.40 v. Heilsberg
0.10—0.25 heliplaate

Praha 470,2 / 638 / 120

8.00—9.30 varane kontsert
17.00—18.30 sõjaväekontsert. Kavas: Mach, Smetana, Lacombe, Suk, Pešta, Tšaikovski jt.
18.55—19.55 saksa eeskava
20.05—20.55 jazzmuusikat
23.05—23.00 ringhäälingu orkester
23.45—0.10 Smetana romantiline ooper „Viola“. Shakespeare tekst

Viin 506,8 / 592 / 120

17.00—18.30 pärastl.-kontsert helipl.
19.00—19.30 kammermuus. Haydn: Keelpillide-kvartett g-duur, op. 54
20.15—22.00 kirevat muusikat
22.10—23.10 Jos. Haydn: Harmoniamesse b-duur
23.35 tantsuplaate

Budapest 550,5 / 545 / 120

17.00—18.00 mustlasmuusikat
18.30—19.00 harfikontsert
19.30—20.00 viiulikontsert
22.00 ülekanne Viinist
23.45 mustlasmuusikat
0.30 jazzmuusikat

Bukarest 364,5 / 823 / 12

Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
18.00—19.00 pärastl.-kontsert
19.15—19.50 kontserdi järg
20.30 Verdi ooper „Il Trovatore“ (helipl.)

Milano 368,6 / 814 / 50

21.10—21.30 heliplaate ★ 21.45 Verdi ooper „Don Carlos“

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60

20.35—20.53 heliplaate ★ 21.10—23.10 kuuldemäng

London National 261,1 / 1149 / 50

Daventry 1500 / 200 / 25

17.05—18.15 ork.-kontsert (1500) ★ 18.15—19.00 tantsumuusikat (261,1) ★ 21.00 orellikontsert (21.30—23.10 Puccini ooper „La Boheme“ (I akt) ★ 22.45 tsellosooloid ★ 23.05—23.30 mitmesuguste rahvaste rahvalaule ★ 23.45—1.00 tantsumuus.

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100

18.30 Meyerbeeri ooper „Hugenotid“ ★ 23.30 tantsumuusikat

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500

5.15 muusikat ★ 7.30 helipl. ★ 8.15—9.15 ja 10.00—10.55 muusikat ★ 21.00—22.00 kirjanduslik eeskava

Reedel 1. juunil

Tallinn 410,4 / 731 / 20

7.00—8.00 hommikkontsert heliplaatidelt ja päevauudiseid Tallinn RKS'i kaudu
18.30 reklaami ja heliplaate
18.45 päevauudiseid
19.00 heliplaate
19.15 kodumaisi päevauudiseid
19.30 E. Metsaühingute Liidu sekretär metsatöölane K. Kerberg: Talumetsade seisukorra parandamisvõimalusi
20.00 ülekanne Tartust
20.05 kontsert. **Juh. R. Palm.** Kvintett: Michiels, Hispaania avamäng. Drigo, ballett-süit „Esmeralda“. Leoncavallo, Sügismõtted. Joh. Strauss, valss „Viini veri“. Mozart, Menuett (Es). Urbach, fant. „Bizet imehelid“. Godard, Hommikul. Bossi, Väike valss. Raff, Kavatiin. Grossmann, Tšardas. Tšaikovski, Lohutus. Mascagni, Komöödia süit
21.30 prantsuse muusikat heliplaatidelt

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

18.30 reklaami ja heliplaate
18.45 ülekanne Tallinnast
20.00 õige aeg, ilma- ja taimekaitseteateid
20.05 ülekanne Tallinnast

Helsinki 335,2 / 895 / 13,2
Soome keeles

18.00 vestlus Olli'st
18.25 klaveripalu. Madetoja: 1) Süit op. 12. 2) Surma aed.
19.15 laule klaveri saatel
19.35 kõne
20.00 ringhäälingu orkester. Kavas Straussi helitöid. 1) Egiptuse mars. 2) Avam. op. „Mustlasparun“. 3) Vals. 4) Mel. op. „Nahkhiir“. 5) Polka op. „Rüütel Pasman“. 6) Vals. 7) Tšardas operetist „Rüütel Pasman“
21.00 vestlus
21.30 heliplaate
22.10—23.00 Viipuri suviorkestri kontsert

Lahti 1796,4 / 167 / 54
Rootsi keeles

18.00 lugemistund ★ 18.25 Helsinki ★
19.15 kõne ★ 19.35 laule ★ 20.00 Helsinki
21.00 vestlus ★ 21.20 Helsinki

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1357 / 221 / 20

18.55—19.55 ajaviitemuusikat. Wesslander: Rootsi süit. Malmström: Menuett. Pögel: Mängumeestevisi Dalekarlienist. Peterson-Berger: Kaks pala. Petré: Skandinaavia skitse. Rudolf: Södermanmosaik
20.30—21.00 viiulikontsert. Zandonai: Molto adagio romantilisest kontserdist. Mortari: Partita g-duur
21.30—22.15 orelkontsert. Buxtehude: Kantaat solistidele, koorile, viiulile, tsellolile ja orelile. Beethoven: Salm. Mendelssohn: Kavatiin „Paulus'est“. Hannikainen: Hümn. Reger: Toccata ja Fuuga a-moll orelile
23.00—24.00 heliplaate

Oslo 1186 / 253 / 60
18.00—19.00 ajaviitekontsert ★ 19.30—20.00 kontsert ★ 20.45—21.30 orkestrikontsert. Kavas: Thomas, Popy, Svendsen, Lehar ★
23.15 meeskoori kontsert

Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

16.00—18.00 ringhäälingu orkester ★ 23.00—23.50 ork.-kontsert. Kavas: Thomas, Waldteufel, Lehar, Moszkovski, Neruda jt. ★ 23.50—1.30 tantsumuusikat

Luksemburg 1304 / 230 / 150
Hollandi eeskava

20.00—20.35 Hollandi kabaree ★ 20.35

akordeoni ettek. ★ 21.00—21.15 ork.-kontsert. Kavas: Rimski-Korsakov, Ravel ★
21.40 kontsert ★ 22.00 ork.-kontsert. Kavas: Romberg, Salabert, Lehar, Kalman, Thomas, Grieg, Micheli jt. ★ 23.20 tant-suplaate

Madona 271,7 / 1104 / 20
Riia 514,6 / 583 / 15

7.00 populaarseid läti laule
7.05 võimlemist
7.40 varane kontsert
17.30—18.10 sümfooniakontsert. Kavas 2 Schumanni sümfooniat
19.10—19.40 populaarseid läti laule
20.15—21.00 läti muusikat
21.25—22.40 operetimuusikat
22.40—23.30 heliplaate

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12

8.25 ja 8.40 heliplaate
12.57 aeg, Krakovi fanfaare
13.05—13.55 heliplaate ja teateid
16.20—17.20 ajaviitemuusikat
17.35—18.30 solistidekontsert (klaver ja viiul). Kavas: Rachmaninov, Debussy, Svendsen, Beethoven, Schubert, Drigo
19.10—19.50 ajaviitemuusikat „Adria'st“
19.55—20.15 mitmesugust
21.15 sümfooniakontsert. Kavas: Noskovski, Zelenki, Moniuszko, Rozycki jt.
23.00 salongmuusikat helipl.
23.30 ja 0.05 tantsumuusikat „Adria'st“

**Trikood, pesu ja
kõiksugu pudukaupu**
ostate kõige soodsamini
K.-m. Teko'st
Tallinn, S. Tartu mnt. 25

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

7.00 võimlemist
7.20—9.00 hommikkontsert
17.00—18.50 ajaviitekonts. Kavas: Grieg, Dvorak, Brahms jt.
19.25—20.45 õhtumuusikat. Kavas: Lortzing, Trunk, Fučík jt.
21.10 muusikat harfile, viiulile ja tsellolile. Zimmer: Legend. Tedeschi: Süit
21.35 Heinrich Kleisti naljamäng „Katkine kruus“
23.25—23.00 rahvalaule meeskoori ettek.
23.30 muusikat Hamburgist
24.00—1.30 kontsert Hamburgist

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60

7.20—9.00 varane kontsert
17.00—18.00 videikkontsert. Kavas: Rosini, Pachernegg, Kutsch, Nicolai jt.
19.10—19.55 väikseid stseene
21.10—23.00 meriväekontsert. Springmann: Marss. Wallace: Maritana, avamäng. Schmidt: Fantaasia neljast saksa laulust. Ohlsen: Lotoslilled, valss. Kochmann: Marssopurrii. Hager: Marss. Stolle: Marss. Lange: Marss. Gauss: Marss. Suppé: Kerge ratsavägi, avam. Kochmann: Marssopurrii. Lincke: Jaaniussikkeste-üütl. Steinbeck: Marss
24.00—1.00 tantsumuusikat

Breslau 315,8 / 959 / 60

7.25—9.00 hommikkontsert
17.00—18.30 ajaviitekontsert. Kavas: Weber, Nardini, Jos. Strauss, Mussorgski, Millöcker jt.
18.50—19.20 neljakäelist klaverimuusikat
21.10—22.10 avalik laulmine

22.10—23.20 vana ja uut muusikat Hispaania kitarril. Kavas: Chopin, Albeniz, Schumann jt.

23.50—1.00 öökontsert. Suppe: Avamäng. Joh. Strauss: Vein, naine ja laul, valss. Meyer-Helmund: Völulaul. Nevin: Rooksikrants. Meyer-Helmund: Rokoko-armastuslaul. Paderevski: Menuett. Reckling: Marss. Joh. Strauss: Gondilaul. Ries: Laul. Rubach: Muusikaline telegramm. Wiedermann: Marss

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.20—9.00 hommikkontsert
17.00—18.50 ajaviitekontsert Heilsbergist
19.30—20.00 Beethoven ja Schubert mängivad tantsumuusikat. Beethoven: Menuett kahele viiulile ja tsellolile. Schubert: Menuett kahele viiulile, bratsšele ja tsellolile
21.30—23.00 A. Bruckner: Sümfoonia nr. 8 c-moll. Allegro moderato — Scherzo — Adagio — Finale
23.00 teateid ja lõpuks saksa ooperimuusikat helipl.

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.20—9.00 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastl.-kontsert
19.00—19.45 tantsumuusikat
21.15 „Inka-kuld“, kuuldemäng
22.05—23.00 valsse orkestri ettekandes
23.30 muusikat
24.00 ajaviitemuusikat. Keler-Bela: Ungari naljamängu-avamäng. Svendsen: Norra rapsöödia nr. 3. Graener: Ständchen. Knümann: Süit. Rimski-Korsakov: Hindulaul operetist „Sadko“. Delibes: Balletimuus. ooperist „Lakme“. Borodin: Stepiskits Kesk-Aasiast. Lüling: India süit. Joh. Strauss: Roosid lõunast, valss.

Leipzig 382,2 / 785 / 120

7.20—8.00 varane kontsert
17.00—18.00 pärastl.-kontsert. Kavas: Bose, Dvorak, Brahms, Glasunov jt.
20.05—20.40 populaarseid marsse rahva-instrumentidel
21.10—23.00 konts. Königsvusterhausenist
23.30—1.30 öökontsert Hamburgist

Praha 470,2 / 638 / 120

17.00—17.45 ringhäälingu orkester
18.00—19.00 instrumentaalkvarteti ettek. Kavas: Dvorak, Beethoven
19.20—19.55 saksa eeskava
22.00 Jugoslaavia laule klaveri saatel
23.25—23.00 populaarne kontsert

Viin 506,8 / 592 / 120

17.10—17.35 muusikat helifilmest (helipl.)
18.10—19.00 muusikalisi loomajutte sopran, aldi, tenori ja bassi ettekandes. Kavas: Schumann, d'Albert, Mahler, Wolf, Reger, Mozart, Beethoven jt.
20.15—20.35 tantsumuusikat. Laule ja stseene Schureki laulumängust
21.05—22.45 nukumäng-muusikat. Kaasteg sopran ja orkester. Kavas: Delibes, Dohnanyi, Offenbach, Tšaikovski, Adam, Mussorgski, Humperdinck jt.
23.15 õhtukontsert. Svendsen: Pidulik polonees. Weinberger: Fantaasia ooperist „Schwanda, torupillipuhuja“. Richard Strauss: a) Scherzo, op. 3. b) Intermetso „Meeleolupiltidest“, op. 9. Pick-Mangiagalli: Gasanova Veneetsias, süit. Kreisler: Tambourin chinois. Heuberger: Avam. koomilisele ooperile „Ooperiball“. Lehar: Valss muusikalisest komöödiast „Giuditta“. Cerda: Sinisel Donaul, seal seisab väike maja. Bauer: Nüüd läheb lõbusaks

Budapest 550,5 / 545 / 120

18.00 üliõpilaskoori ettek.
19.40 trio-ettekandeid. Rameau: I kontsert. Mozart: B-duur trio. Dadelot: Süit
20.30 ülekanne ooperist
23.40 mustlasmuusikat

Bukarest 364,5 / 823 / 12
Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
 19.00—20.00 ja 20.15—21.00 ringhäälingu orkester. Kavas: Ipolitov-Ivanov, Eysler, Aston jt.
 21.20—21.45 heliplaate
 22.00—22.30 tšellosooloid
 22.45 kergemat muusikat
 23.15—23.45 ettekandeid laulval sael

Milano 368,6 / 814 / 50
 21.10—21.30 heliplaate ★ 21.45 orkestrikontsert. Kavas: Ravel, Ferro, Turina, Chausson, Pich-Mangiaglia. Lõpuks tantsumuusikat

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60
 20.34 heliplaate ★ 20.45 moodsat operetimuusikat helipl. ★ 21.10—23.10 Liszti helitõde kontsert

London National 261,1 / 1149 / 50
Daventry 1500 / 200 / 25
 17.30—18.15 ajaviitemuus. (1500) ★ 18.15—19.00 tantsumuusikat (261,1) ★ 22.20 Haydn-Woodi helitõid ★ 23.40—1.00 tantsumuusikat (1500)

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
 16.00—17.00 ajaviitekontsert ★ 18.25 ooperi ülekanne

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
 5.15 helipl. ★ 7.30—9.15 muusikat ★ 10.00—10.55 helipl. ★ 21.00—22.00 kirjanduslik eeskava

Laup. 2. juunil

Tallinn 410,4 / 731 / 20
 7.00—8.00 hommikkontsert heliplaatidelt ja päevauudiseid Tallinn RKS'i kaudu
 18.15 reklaami ja heliplaate
 18.30 välismaisi päevauudiseid
 18.45 kodumaisi päevauudiseid
 19.00 ülekanne Tartust
 20.30 kontsert. Juh. R. Palm. Kvintett: Suppe, avam. „Padaemand“. O. Strauss, pop. op. „Viimne valss“. Waldteufel, valss „Hällilaul“. Hartenhauer, Karak-terpala. Galkin, Serenaad. Pillon, Muusade tants. Benatzky, pop. op. „Valgehobu võõrastemajas“. Schmeling, süit „Uks õhtu Aranjuez'is“
 21.30 vana tantsumuusikat heliplaatidelt
 22.15 moodsat tantsumuusikat „Estonia“ valgest saalist. (Curt Strobel ja tema orkester)

Tartu 579,2 / 512 / 0,5
 18.15 reklaami ja heliplaate
 18.30 ülekanne Tallinnast
 19.00 pidulik jumalateenistus Ülikooli kirikut Eesti Üliõpilaste Seltsi lipu pühitsemise 50. aastapäeva puhul
 20.25 õige aeg, ilma- ja taimkaitseteateid
 20.30 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796,4 / 167 / 54
Helsinki 335,2 / 895 / 13,2

18.00 heliplaate
 19.15 ja 19.25 kõne
 19.50 rahvalaule ja aariaid operetest
 20.15 kõne
 20.35 ringhäälingu orkester. Verdi: Mel. oop. „Aida“. Saint-Saëns: Jota Aragone
 21.00 kuuldemäng
 21.25 kontserdi järg. Rossini: Avamäng „Wilhelm Tell“.
 23.15—23.00 muusikat rest. „Kappelist“

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1357 / 221 / 30
 17.00 ajaviitemuusikat. Wills: Marss. Joh. Strauss: Valss. Leoncavallo: Merihii. Thomas: Avamäng „Raymond“.

Moszkovsky: Caprice. Offenbach: Muusikat „Ilustas Helena'st“
 19.00—20.00 heliplaate
 20.30—21.15 vana tantsumuusikat
 23.00—24.00 moodsat tantsumuusikat

Oslo 1186 / 253 / 60
 18.00—18.45 heliplaate ★ 20.30—21.00 rahvuslikku norra muusikat viiuli ja vokaal- sol. ettekandes ★ 21.30—24.00 kirev tund ★ 24.00—1.00 tantsuplaate

Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10
 16.30—18.30 taani muusikat orkestri ettek. ★ 21.00—21.35 muusikat 18. sajandist orkestri ettek. ★ 22.00—22.20 moodsaid viise instrum.-ansambli ettek. ★ 22.40—23.00 kontserdi järg ★ 23.30—0.20 ja 0.35—1.30 moodsat tantsumuusikat

Luksemburg 1304 / 230 / 150
 Prantsuse eeskava
 20.00—20.35 kontsert. Kavas: Delibes, Debussy, Halevy ★ 21.00 ja 21.40—22.00 kontserdi järg ★ 22.20 ajaviitemuusikat ★ 23.20 viiuli- ja klaverikontsert ★ 0.10 tantsuplaate

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20

7.00 koraal ★ 7.05 võimlemist
 7.40 hommikkontsert
 16.45—17.30 Chopini helitõid helipl.
 18.30—19.00 orelipalu. Kavas: J. S. Bach, Mozart jt.
 20.05—21.00 kirev tund
 21.15—23.00 pidulik kontsert koori ja orkestri osavõtul
 23.00—24.00 tantsumuusikat

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12

8.25 ja 8.40 heliplaate
 12.57 aeg, Krakovi fanfaare
 13.05—13.55 jazzmuusikat ja teateid
 17.35—18.15 sümfooniaork. kontsert. Kavas: Tšaikovski, Schumann, Moniuszko
 20.05—20.25 mitmesugust
 21.00 Chopini helitõid klaveri ettek.
 21.30—22.30 kontserdi üle. Madridist
 22.45 ajaviitemuusikat helipl.
 0.05 tantsumuusikat.

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

7.00 võimlemist
 7.20—9.00 varane kontsert
 17.00—19.00 kirev pärastlõuna Berliinist
 19.25—19.55 videikkontsert. Bausnern:
 1) Kaks tõsist pala viiulile ja orelile.
 2) Fantaasia orelile ettek.
 20.25—21.00 kuuldemäng
 22.10—23.00 kirev tund
 23.30—2.00 öömuusikat

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60

7.20—9.00 varane kontsert
 17.00—19.00 kirev pärastlõuna Berliinist
 19.30—19.50 klaverimuusikat. Kavas: Grieg, Palmgren jt.
 21.10—23.00 tantsuõhtu
 24.00—1.30 tantsumuusikat Leipzigist

Breslau 315,8 / 959 / 60

7.25—9.30 hommikkontsert
 17.00—19.00 kirev pärastlõuna Berliinist
 19.20—19.50 õhtumuusikat helipl.
 21.10—22.00 muusikat Plateni operetist „Armastus reisil“
 22.20—22.55 ajaviitekontsert. Rossini: Avamäng ooperile „Wilhelm Tell“. Puccini: Fantaasia oop. „La Boheme“. Waldteufel: Estudiantina, valss. Künneke: Popurrii „Hertsoginna tenor“. Urbach: Per aspera ad astra, marss
 23.55—2.00 tantsumuusikat

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.20—9.00 hommikkontsert
 17.00—19.00 kirev pärastlõuna. Kavas lau-

le ja instrumentaalmuusikat
 19.40—20.40 „Käsitöölise pidu“, komöödia
 21.15—2.00 Paul Lincke juhatab. Nädalalõpu ülekanne Pichelsbergist

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.20—9.00 hommikkontsert
 17.00—18.30 kirev pärastlõuna Berliinist
 18.30 autoritetund
 19.00—19.35 videikkontsert helipl.
 20.00—20.30 klaverisooloid
 20.30—21.00 kuuldemäng
 21.10—23.00 kirev õhtu
 23.20 muusikat
 24.00 ajaviite- ja tantsumuusikat

Leipzig 382,2 / 785 / 120

7.20—8.00 varane kontsert
 17.00—18.30 pärastlõuna-kontsert Königsvusterhausenist
 19.00 orelimuusikat
 19.40—20.40 kirev tund
 21.20—23.00 soovikontsert
 24.00—1.30 tantsumuusikat

Praha 470,2 / 638 / 120

17.00—17.50 ringhäälingu orkester. Kavas: Bendl, Dvorak, Smetana
 19.05—19.55 saksa eeskava
 19.25—19.40 populaarne kontsert
 23.30—0.30 eeskavast teatatakse eraldi

Viin 506,8 / 592 / 120

17.15—17.40 tsitrikontsert
 20.50 „Kui öitseb sirel“, muusikaline kuuldepilt
 22.05—22.55 Euroopa-kontsert Hispaaniast. Kaastegevad solistid ja orkester
 23.10 tantsumuusikat

Budapest 550,5 / 545 / 120

18.30—19.10 heliplaate
 19.40—20.50 ungari laule mustlasorkestri saatel
 23.00 Hispaania Euroopa-kontserdi II osa ülekanne
 23.20 jazzmuusikat
 24.00 mustlasmuusikat

Bukarest 364,5 / 823 / 12

Brasov (Radio Romania) 1875/160/20

19.00—20.00 pärastlõunakontsert
 20.15—21.00 kontserdi järg
 21.20—21.45 heliplaate
 22.00 laule orkestri saatel
 22.20—23.00 ringhäälingu orkester. Schubert: „Rosamunde“, avam. Mendelssohn: Süit suviõunelmas
 23.20—23.45 kontserdi järg. Selinski: Popurrii vene laulest ja tantsust. Bayer: Popurrii „Nukuhaldjast“. Fučík: Marss

Milano 368,6 / 814 / 50

21.10—21.30 heliplaate ★ 21.15—22.15 muusikaline kuuldemäng ★ 22.30—24.00 orkestrikontsert.

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60

20.34—21.10 ülekanne „Folies-Beregere'st“ ★ 21.20 kontsert ★ 22.05—24.00 tantsumuusikat

London National 261,1 / 1149 / 50

Daventry 1500 / 200 / 25

18.15—19.00 tantsumuusikat (261,1) ★ 19.45 kuni 20.05 baritonisooloid ★ 21.00—22.00 kirev tund ★ 22.35—23.30 soliste (viil ja bariton) ★ 23.35—1.00 tantsumuusikat (1500)

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100

19.30 kirjanduslik eeskava ★ 20.30 kirev kontsert

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500

5.15 muusikat ★ 7.30—9.15 helipl. ★ 10.00—10.55 helipl. ★ 19.30—20.30 saade külale ★ 21.00—22.00 Rossini ooperimuusikat

Euroopa ringhäälingu 1933. a. ülevaade

Rahvusvaheline Ringhäälingute Liit

Ka 1933. a. läks Rahvusvahelisel Ringhäälingute Liidul korda laiendada oma tegevusala uute liikmete juurevõitmisega. Liiduga ühinesid Riia posti- ja telefonivalitsus (korralise liikmena) ja Austraalia Broadcasting Commission ning Egiptuse telegraafi- ja telefonivalitsus (erakorraliste liikmetena). Rahvasteliidu kaudu alalise ühenduse rajamisega üksikute riikide vaimseks koostööks kui ka riikide valitsustega tihedama läbikäimise kujundamisega kõigis ringhäälingusse puutuvais küsimusis kindlustati R. R. Liidu tööde edu kõigil aladel, eriti aga stuudiote tulemuse teostamises ja liidu tehnilise komisjoni katsetes. On tunduvalt kõvenenud juba mõningat aastat taotletav liidu eksperdi osa kõigis ringhäälingusse puutuvais küsimusis.

Ülemaailmne ringhääling

Ülemaailmset ringhäälingut teeniv lühilainetehnika, mis avaldus reas lühilaine saatjate ehitamises nihihise väljaspool Euroopat kui Euroopas ja rahvusvahelise relee edasiarenemine, mida tunduvalt edendas telefonivõrgu edasisammuv väljakujundamine, tegid ka möödunud aastal nimekaid edusamme. Loendamatud on rahvusvahelised raadioülekanded, mis leidsid aset rahvaste lähendamise ja vastastikuse mõistmise huvides. Nii on Põhja-Ameerika Ühendriikide Columbia Broadcasting System võtnud ette 108 edasiannet Põhja-Ameerika, Euroopa ja teiste regioonide vahel ja võtnud vastu 100 euroopa ülekannet. Erilise tähtsusega oli 10. aprillil Taani riigiringhäälingu poolt mitmete euroopa jaamade kaasatetsemisel korraldatud „Reis läbi eetri“. Ülekanne, mis viidi läbi juhtmeil, algas Berliini ringhäälingu poolt erilisel arranžeeritud Berliini tantsude saatel; sellele järgnes Varssavi kontsert poola programmist; Viinist läkitati rahvapärast kamermuusikat, Budapestist mustlasmuusikat, Prahast iseloomustavat rahvamuusikat; Pariis saatis prantsuse rahvalaule, Brüssel flaami tantsu ja London moodsat tantsumuusikat. Tehnilisest seisukohast vaadatuna saavutas see „Euroopa-reis“, — mis mitmete rahvaste saatejaamade koostegevuselt suure kultuurse tähtsusega, — suure edu. Ülemaailmne ringhäälingu vaatepunktist peab siinkohal mainima ka Salzburgi pidumängude ülekannet, mille vastu huvi kasvab aasta-aastalt.

Tehnilisi küsimusi

Tehniliste küsimuste seas väärib mainimist kõigepealt lainekeha muutus, mis Luzerni konverentsis leidis lõppotsustuse. Nagu juba eelmiste aastate aruandest selgus, on Euroopa saatejaamade vahel lainepikkuste jagamise probleem algusest peale olnud R. R. Liidu peamuresid, mida ta jagab ringhäälingu takistusteta arenemisest suurimal määral huvitatud riikide valitsustega. Juba 1925. aastast seisab lainekeha liidu päevakorras, leides oma esialgse lahenduse n.-n. Genfi kavas, mis aga uute saatejaamade juurekasvu ja võimsuse suurenemisega pidi taganema 1929. aasta Brüsseli kava ees. Need mõlemad kavad tugevad Rahvusvahelise Ringhäälingute Liidus ühinenud saateühingute kokkuleppeile. Varsti aga osutus üksikuile jaamadele antud lainepikkustest täpse kinnipidamise mõttes tarvilikuks anda neile määruste enam või vähem sõbralise iseloomuga ametlik tähendus. See äratundmine viis riikide telegraafi- ja telefonivalitsuste rahvusvahelise konverentsini, mis R. R. Liidu osavõtul 1929. a. Prahast aset leidis. Selle konverentsi tulemuseks oli n.-n. Praha kava, mis põhjenes Brüsseli omal ja selle tarvitamise teatud klauslite ja tingimuste abil pidi kindlustama. Praha kava jäi maksimaalselt tervelt neljaks aastaks. Jälle oli see Euroopa ringhäälingu edasisammuv arenemine, mis nõudis kava

muutust. Tõuke seks andsid nimelt mõned maad, mis alles hiljem olid astunud ringhäälingu-läbikäimisse ja mis täie õigusega võtsid endale soodsad lained. Kuna veel aastal 1929. eksisteeris 200 euroopa saatejaama koguvõimsusega 420 kv., ulatus see arv 1933. a. juba 270-le — koguvõimsusega üle 6000 kv., arv, mis seletub sellest, et üksikute jaamade võimsust oli tõstetud 120, 150, isegi 500 kv.-le. Näht, mille põhjustanud kuulajakonna järjest kasvav suurenemine rahva laiadest kihetidest. Praha kava korduvad ümberkorraldused, eriti suunas, et lainekeha üksikute saatjate vahel häirevaba saate saamiseks alandati hädaohtliku miinimumini, ei vastanud ikka veel Euroopa raadioliiklevuse nõudmistele: oli ilmne, et ringhäälingu käsutata olevast 120 laine pikkusest, mis kujutasid samapalju eetreid, ei jatkunud 270 jaamale. Seepärast nägi R. R. Liit vaeva uute, seni muudeks raadio-elektrilisteks tarveteks (meereväe, telegraafi, õhuasjanduse) hoitud lainepikkuste ringhäälingule võitmiseks. Neil vaevanägemistel, mida ülemaailmne raadiokonverents 1932. a. Madridis tõsiselt arvestas, oli niipalju tagajärge, et ringhääling saavutas seni talle reserveeritud võimaluste tunduva suurenemise, ehkki seegi suurenemine võrreldes Euroopa ringhäälingu vajadustega veel täieliselt ei aita. Just seepärast peaks ringhäälingule tingimusel, et siin teised alad ei kannataks, avatama võimalus ka teiste alade (mere-, lennukäe, telegraafi) lainepeirkonnas saata. Nende erandite kindlaksmääramiseks kutsuti kokku ametlik rahvusvaheline konverents, mis leidis aset 1. a. juunis Luzernis ja mis Madridi otsuste põhjal võttis ette lainepikkuste jaotuse täielise muudatuse (mis 1934. a. 15. jaanuari südaööil kõigi Euroopa jaamade poolt ellu viidi). Liidu tehnilisele komisjonile ja talle alluvale kontrolltsentrumile Brüsselis langes nüüd vastutav ülesanne — ühenduses üksikuis mais asuvate kontrollkeskustega (Tatsfield, Zeesen, Bern, Varssavi, Stockholm, Helsinki, Moskva, Praha, Sesto Calendo Turinis, Madrid) võtta ette vastavaid korraldusi, et kindlustada üleminekut Praha kavalt Luzerni kavale võimalikult takistusteta ja sekeldusteta.

Võimsuse tõstmine ja uute saatjate asutamine

1933. a. jooksul püstitati uusi saatjaid või võimendati endiste saatjate võimsust järgmisel arvul:

Egiptus: Abn Zabul ja Kairo;
Argentiina: 11 jaama;
Taani: Kalunborg;
Saksa: Bremen, Flensburg, Magdeburg, Stettiin, Freiburg, Hannover, Kassel, Trier, Berliin, Hamburg, Augsburg, Kaiserslautern;
Prantsuse: Pariis, Lyon, Toulouse, Lille, Rennes, Marseille;
Suur-Briti: Watchet;
Hiina: 2 jaama;
Hollandi-India: Batavia;
Jaapani: 8 jaama;
Kanada: Montreal;
Kuuba: 3 jaama Havannale;
Läti: Kuldiga;
Malta: 1 jaam;
Marokko: 1 jaam araabia saateiks;
Norra: Trondhejm ja Bergen;
Austria: Bisamberg ja relesaatja Dornbirnis Vorarlbergis;
Portugal: 2 jaama;
Vene: 5 jaama;
Helveetsia: Monte Ceneri;
Hispaania: 33 jaama;
Lõuna-Aafrika Unioon: Johannesburg ja Milnerton;

Põhja-Ameerika Ühendriigid: Washington — National Broadcasting Company, mis nüüd haarab oma alla 39 jaama.

Lühilainedsaatjaist mainitagu Suur-Briti oma, mis määratud asumaade ja dominioonide tarvis, ja Vatikani saatjat, mis töötab 57-sm ultralühilainel.

Juriidilisi küsimusi

Ringhäälinguliiklevuse juriidiline külg on võtnud viimasel aastal erilise hoo. Hulgalsed on niihästi Euroopa mail kui väljaspool Euroopat aset leidnud kohtuotsused, mis arutasid ringhäälingu-õiguslikke küsimusi. Õigusmõistmine ja doktriin ringhäälingult püstitatud küsimuste arutamisel on arenenud omaette jurisdiktsiooni haruks, mis löikab sügavale avalikku ja eraõigusse. Ringhäälingu läbikäimisest tekkinud suhete uudus viis eriliste ringhäälingu seaduste käsitamiseni ja andis tõuke üksikuis mais, et loodi või võeti appi erilised, ringhäälingu läbikäimisele puutuvad õigusmõistused. Mitmekesised on materjalid, mis leiavad seadusandluses, õigusmõistmises ja doktriinis käsitlemist: antenniasjandus seoses avaliku vara ja eraomandusega; saadete kaitse nende kommertskasutamise vastu, mida käsitleti tööstusliku omanduse või kõlvatu võistluse seisukohast (autorikaitse); raadiotsentraalide õigus, suhted, mis kasvavad valjuhääldajate kasutamistest ja mis leidsid käsitlemise naaberõiguslikust või avaliku rahu seisukohast. Kirjanduslike ja kunstiteoste autoriõigus tegi nende saadete raadiolise ja avaliku ettekande valjuhääldajate ja raadiokeskuste kaudu õigusmõistmise esemeks.

Tagasivaade kuaruandeis — mis Ülemaailmse Raadiobüroo poolt perioodiliselt välja antakse — toodud kohtuotsuseile Euroopas ja väljaspool Euroopat näitab, et otsused ja nende põhjused mitte ainult erimais, vaid ka ühes ja samas riigis oluliselt üksteisest on lahkuminevad. Selle nähte põhjus seisab selles, et kohtunikud on pidanud võtma arvesse kord üldsuse, kord erahuvisid ja et nad oma otsustes rõhutavad kord

majanduslikku, kord kultuurset tähtsust. Seega ei tohiks võrastada, et kohtuotsustest ja teaduslikest arutlusist ringhäälinguõiguse alal on seni raske olnud püstitada ühiseid, ümberlukkamatuid teese ja et läinud aasta aruandis toodud vaevanägemised rahvusvahelise ringhäälingustatuudi loomiseks ei ole seni osutanud silmnähtavat edu.

Kuid saateühingud Euroopas ja väljaspool Euroopat on püüdnud võitu saada õigusmõistmise kindlustusest tingitud raskest olukorrast lepingute sõlmimise teel asjaosalistega. Säärasteid leppeid väärivad mainimist lepingud autoriühingutega, teatriettevõtetega ja heliplaadi tööstustega.

Kultuurseid küsimusi

Ka aruande aastal töötasid erikomisjonid rahvusvahelise, rahvaste lähendamise sihis arenevate saadete korraldamise alal. Nimetatud komisjonid tegutsesid seoses juriidilise komisjoniga kaugülekandest esilekutsutud probleemide kallal, pöördes erilist tähelepanu ka rahvusvaheliste ülekannete „kõneldud sisule“. Tehti muu hulgas huvitav ettepanek — võtta euroopa saatekavadesse uus liik: ühised saatekavad dialoogide näol kõigi kontinentide maade vahel.

Kooliraadio

Kooliraadio osutas tõusvat arengut. Samuti leidis ka „Lastetund“ oma rahvusvahelise õigustuse. Ka reportaaž, nimelt sportlistest sündmustest, kujunes aruande aastal rahvusvaheliseks, kus, kui peeti rahvusvahelisi võistlusi, võistluste käik ja tulemused teada anti ka teiste asjaosaliste maade ringhäälinguile.

Loendamatud olid ka aruande aastal saateühingute poolt korraldatud aubinnalised võistlused, mis sihtisid sellele, et elustada saatekavade uute kunstiteostega.

Raadio kroonika

Nõukogud ehitavad 5000 kW saatja? Võidujooks maailma võimsaima raadiosaatejaama ümber näib olevat alanud. Raadio algpäevade vähestest väikestest saajatijaamadest on vahepeal saanud suursaatjad, mis läbistikkude omavad 60—120 kW. Peale nende on Venes ja Ühendriigis mõned gigandid 500 kW-ga. Nüüd tahavad Nõukogud aga Idasiberis ja nimelt Habarovskis püstitada jaama, mille energiaks vähemalt 5000 kW. Sakslased hädaldavad seda sõnumit tuues, et kõigi nende jaamade koguvõime küündib vaid 1000 kW-ni, venelased tahavad aga nüüd selle üheainsa jaamaga ületada neid viiekordselt!

Prantsuse ringhääling haridusministeeriumi alla? Kõikjal, kus seda veel ei ole, ollakse praegu ametis ringhäälingu riigistamisega; Saksa riik oma kõiksugu ümberorganiseerimistel muutis oma ringhäälingugi täieliselt riigiettevõtteks, viies ta riigiposti tehnilise valitsemise alt hoopis uue ministeeriumi käsutades. Itaalias on käimas ettevalmistused ringhäälingu vabastamiseks ta senisest eramajanduslikust seisukorrast, et ta täiesti liita riigi külge. Austrias ja Tšehhoslovakkias aiva kasvab riiklik mõju ringhäälingule ja Inglismaalgi kõveneb hääling, mis nõuab praeguse ringhäälingu kontsessiooni lõppemisel riiklikku algatust. Allumise suhtes kõige kohasemaks ministeeriumiks seejuures peetakse mitte enam posti-, vaid haridusministeeriumi. Nii tahtvat ka Prantsusmaa seoses oma praeguse valitsemisreformiga ringhäälingu alluvuse võtta postiministeeriumilt ja tulevikus seada ringhääling haridusministeeriumi valdusse.

Kõvad trahvid raadiojärele Prantsusmaal. Prantsuse postivalitsus on määranud neile raadiokuulaile, kes oma aparate korrapäraselt kohalikus posti-

ametis pole registreerinud, raadiomaksu kolmekordseks. Nagu kuulda, olevat sel kombel sisse kasseeritud õige tunduvald summasid.

Uus Norra raadiojaam. Uus Norra saatejaam Trøndelag pühitseti 1. mail sisse ja asus tegevusse. Jaam on 20 kW ja töötab lainel 477 m.

Imelik raadioseiklus. Väikeses Inglise linnakeses Twickenhamis sai keegi perekond, kes tavalisti päevatöö lõpul taotses koguneda valjuhääldajate ümber, järjekindlalt omapärase üllatuse osaliseks. Nimelt juhtus ühel ja teisel õhtul, et äkki raadioettekande muutus nõrgemaks ja nõrgemaks, kuni hoopis lakkas. Selle asemel kuuldi aga hirmunud mehe häält, kes selgesti küsis: „Kas aga kõik läheb ka hästi?“ Ja mõnikord vastas rahustav naisehääling: „Soovin õnne, kaksikud! Kaks tublit poisipõrakat!...“

Mida tähendasid need saladuslikud hääled eestrist? Ühel õhtul kuuldus taas naisehääling: „Ühe tunni peate veel ootama!“ Mispäele kostis sügav, raske mehehohe. Keset ilusamat kontserti juhtus, et helid mutusid äkki tasaseks, kuni taas hoopis kadusid ja neid asendas juubeldav mehehääling: „Poiss? Tõeline poiss? Laske end suudelda, öde!“

Viimaks muutus asi perekonnale liig salapäraseks ning tüütavaks, ja ta pöördus vastavasse kohasse kaebusega. Järeleuurimistest selgus, et kõiges oli süüdi erisugune telefonijuhe. Ja kuna see juhe asetseis nimelt naistekliinikus, selgus ka salapärase kõneluste mõte.

Inimene armastab vaheldust. Tšehhi ringhäälingu ühe armastatuima läkituse hulka kuulub ka hommikune võimlemine. Seni tegutses sel alal raadios neli jõudu. Kuna aga ringhäälingu juhatust kardab, et need neli võiksid pakkuda ehk liig vähe vaheldust sellesse

ka veel 60-aastaste poolt harrastatavasse programmi, siis on ta võimlemispersonaali arvu kahekordistanud, muuseas palgates abiks ka ühe tuntud tšehhi tantsijanna.

Hollandi ringhäälingu ürgajast. „World Radios“ kirjutab J. Wright oma mälestustest esimese saate puhul, mis ta ühelt välismaa jaamalt kuulnud.

Ühel õhtul 1921. a. külastanud teda sõber, kes soovitud näha-kuulda ta raadiokatseid. Wright viinud ta endaga teise tuppa, kus asetsenud raadioaparaat, ja lasknud valjuhääldajatrompetist kuuldavale mõningaid telegraafijaamu. Korraga kuulnud nad telefonisaadet,

heliplaadikontserti. Peale seda, kui mõned plaadid läbi mängitud, kõnelnud keegi naisehääll hollandi keeles. Hiljem küsinud sama hääll inglise keeles tehnikult, kes arvatavasti viibisid läheduses, kas ta katseid peab jätkama. Selgemini aga kui daam nähtavasti sai aru, kostnud vastuseks, et tänaseks on küllalt, sest naisehääll jätkanud: „Hea, siis mängin ma veel mõned“. Seejärel kuuldi tehnikuid uuesti kinnitavat, et tänaseks on küllalt. Kuid daam jätkanud oma edasianet, mispeale tehnikud kaunis ebaviisakalt tähendanud: „Palju tänu, aga nüüd kolige oma asjad kokku ja kasige koju.“

Raadio Türgimaal

Olgugi, et Uue-Türgi pealinnaks on nüüd Angara, jääb siiski Istanbul (endine Konstantinopol) oma asukoha ja suuruse poolt suurimaks ja tähtsamaks Türgi linnaks. Seepärast pole ka imestada, et raadio Türgimaal just Istanbulist sai alguse ja on praegugi suurimaks raadio keskuseks.

Raadio Türgimaal, võrreldes Euroopa omaga, jätab veel väga palju soovida ning samum praegugi n. ö. „lapsekingades“, arenedes võrdlemisi aeglaselt.

Türgi omab praegu kaks saatejaama: Istanbul lainel 1612 m (5 kW) ja Angara lainel 1500 m (7 kW). Mõlemi saatekava koosneb enamikus rahvuspärastest ülekannetest, sest kõik kõned, ettekanded, muusikapalad jne. on valitud puht-türgi päritoluga. Neid saatekavu kuulavad omamaalased healmeel, kuid nad ei paku huvi sealsetele välismaalastele; viimased on Türgi saatjate kuulamisest loobunud ja kuulevad ainult välismaad.

Üldse on välismaalastel Türgimaal raadio kuulamine ja kasutamine mitmeti kitsendatud. Näiteks, seadus keelab neil kasutada välis-antenne. Kuid nagu igalpool, nii ka siin, osatakse seadustest mööda hiilida.

Raadiokuulamine päeval on Istanbulis võimata, sest atmosfäärilised segamised, kõiksugu elektrilised aparaadid, tramm, tugevad sädelegrafi saatejaamad jne. muudavad vastuvõtu niisuguseks põrgu lärmiks, et korralikule kuulamisele pole mõeldagi. Alles õhtul, peale kella 7 (aeg on meiega ühine) võib seal juba hakata kuulama, kuid ka mitte alati, sest ka siis annavad ennast veel tunda tugevad segamised. Üldiselt vaikivad kella 7-ks kõik tööstuse segamised ja peaaegjalikult säde-saatejaamad, kuid kõigi nende asemele astuvad jällegi uued ja nimelt naaberkuulajad, kes oma vanatüübiliste tagasside vastuvõtjatega algavad õhtust kontserti. Et see teguviis seal seaduslikult keelatud ei ole, siis kasutatakse seda õige laialdaselt ja vilistatakse üksteise võidu.

Euroopa saatejaamadest on seal pea kõik hästi kuulda. Neist on head saksa suursaatjad, ka Pariisi kostab selgesti ja tugevalt, kuna inglise saatejaamad on seevastu nõrgemad ja harva segamisvabad. Inglismaalt kuuldavus pa-

raneb öösel enne kava lõppu ja siis on hästi kuulda lõppmuusikat ja „Bing-Ben'i“ kellalööke. Bukaresti saab vastu võtta ka päeval tema ligiduse tõttu ja on välisjaamadest eelistatuim oma ilusa ja puhta ülekande poolest. Teiseks väga populaarseks saatjaks on Budapest, mille kuuldavus, iseäranis õhtutel, tõuseb uskumata tugevaks ja selgeks, kuna Viin ja Graz esinevad tugeva fadinguga ja vahel kaovad üsna ära. Königsvusterhausen, mida polnud üksaeg üldse kuulda, on nüüd paranenud, kuid tema kuuldavus jätab veel palju soovida ja on võrreldes teistega nõrk,

Väga helipuhtalt on kuulda Itaalia saatejaamu, mis ületavad isegi saksa Breslau, Heilsbergi, Müncheni ja Berliini saatjad. Hästi on ka Varssavi ja Praha kuuldavus, kuid neid jaamu ei eelistata keele mitteoskamise pärast.

Tugevamate hulka tuleb lugeda vene 500 kW suursaatjat Moskvast, mis kõiki teisi ületab. Tema kuuldavus on niivõrd tugev, et tuleb tema kuulamisel sumbutaja tarvitusele võtta.

Kui Istanbuli ja Angara saatejaamad lõpetavad oma tegevuse (kell 22.00), siis on hästi kuulda Luksemburgi ja Pariisi saatjaid, muidu neid üldse ei kuulda.

Peale keskööd, kui algavad oma tegevust säde-saatejaamad, milliseid nimetatakse „hirmutisteks“, muutub vastuvõtt niivõrd võimatumaks, et pea kõik kuulajad lõpetavad kuulamise ja lähevad puhkama.

VENEMAA EHITAB TÜRGILE 150 kW SAATJAAMA

Uuemate teadete järgi algasid vene raadio-ja elektrivabrikud uue 150 kW saatejaama püstitamisega Angarasse. See on teine kord, kus venelased ehitavad väljaspoole oma riiki (muidugi tellimise peale) saatejaamu. Esimene neist ehitati Tallinna. Läti saatja Riias kasutab juba mitmeid aastaid vene 20 kW veega jahutatavaid saatelampe.

Olgugi, et Venemaa algul kasutab selleks ainult naaberriike, et võistelda Telefunkeniga, Marconiga ja Radio Corporation of America'ga, võib oletada, et vene tahab ka kaugemaid maid saada oma kätte.

Tehniline kirjakast

U. S. A. Eestis seda ajakirja meie teada pole müügil. Pöörduge mõne ajakirjandusekontori või raamatu-kaupluse poole, kes Teile selle ära tellib.

Dr. med. V. L. Detektoraparaadi vastuvõtte tugevus sõltub väga suurel määral antenni ehitusest ning asetusest. Kuna linnas sageli kuuldavus on sealsete absorptsioonide tõttu väga halb, võib saavutada maal lagedal kohal otse üllatavaid tulemusi. Poolide kombinatsioonid siin ei aita.

Strobel. Teie transformaatori plekke on liiaks vähe. Arvestused on umbkaudu õiged, kui plekke on vähemalt 40 tükki. Kuna aga Teie keerud ei mahu hästi ära plekkide peale, siis võite veidi tõsta induktsiooni, võttes primaarmähisesse 0,15 traati 3800 keerdu, I sekundaarmähisesse 0,65 mm 54 keerdu ja II sekundaarmähisesse 0,65 mm 88 keerdu. Tühjooks võiks olla 1 vati ümber.

E. A. Paides. 1) Kahelambilisele kahevõrelampidega vastuvõtjale võetakse teine lamp samasugune. Teistsuguseid kahevõrelampe polegi. 2) Valjuhääldaja kirjeldus ilmus nr. 116.

E. B. Tallinnas. Meil pole kahjuks mingisuguseid kogemusi nende lampidega ja sellepärast ei saa Teile anda soovitud andmeid. Teoreetiliselt kaalutsedes peaksid samad takistused töötama, mis antud ehituskirjelduses. Kontrollida seda pole meil kahjuks võimalik.

W. T. Paides. Küsitud lülitused on vananenud ja tänapäeva nõuetele mitte vastavad oma väikese selektiivsuse poolest. Ajad on muutunud ja ette jõudnud nende lülituste omadusist.

Raadiosõber. Ühendage küttepatarei aga julgesti sedapidi külge, mil viisil kuulete paremini. Hädaohtu pole.

R. V. Laitses. 1) Igast raadioärist. 2) Kastisid pole veel müügil; neid võib teile valmistada soovikohaselt iga tislere. 3) Kui Teil šassii on alumiiniumist, siis ei saa Teie traate külge joota, vaid peate kinnitama kruvidega. Muust plekist šassii külge saab joota traate. 4) Kondensaator g3 liikuv osa on juba kinnituskruvi kaudu ühenduses šassiiga. 5) Akkumulaatori saab laadida iga vooluga, mille pinge on kõrgem kui akkumulaatori pingele. Laadimisvoolu tugevust reguleeritakse akkumulaatori laadimisahelasse sisse lülitatud takistusega. Selle suurus sõltub omakorda laadimisvoolu pingest ja laadimisvoolu tugevusest. 6) Laadimata seisukorras akkumulaatori plaadid muutuvad keemiliselt sarnaseks, et nad ei võta laadimisel enam sisse voolu. 7) Jootmist toimetatakse tina ja jootmis-kolbi abil. Alumiiniumi ei saa joota. 8) Isoleerpuksed on müüa igas raadioäris. 9) Grammofoniplaatide ise-valmistamise õpetust pole ilmunud eesti keeles peale „Raadio“ nr. 75 ilmunud kirjutise. 9) Akkumulaatorit saab laadida iga alalisvoolu allika abil.

Dri Amatoro. 1) Võrkanoodi ehituskirjeldusi on ilmunud „Raadios“ mitu tükki, nende ehituses pole mingisuguseid uudiseid. 2) Akkumulaatorite laadimisjuhiste kohta ilmus „Raadios“ nr. 9, 10, 11, 12 ja 13 rida artikleid. 3) Oleneb akkumulaatori suuruselt ja selle

plaatide arvust. 4) Akkumulaatoril on seda rohkem plaate, mida suurem on akku mahtuvus; plaatide arv võib olla seetõttu piiramatult. 5) Happe aurud rikuvad iga asja, millega puutuvad kokku. Lahtine kapikülj muidugi vähendab happe aurude mõju. 6) Piksekaitse seade on parem väljaspool maja küljes, kuid parem on siiski panna seda kas või maja sisse, kui hoopis jätta ära.

A. W. Narvas. „Raadios“ nr. 118—120 kirjeldatud valjuhääldaja on puht amatöörtöö ning müügil ei leidu, kuid tellimise peale võib vist valmistada iga elektri-töökoda.

Väljaandja: Uleriikline Eesti Raadioühing
Vastutav toimetaja: L. Mühlbach

Mis on

„ARCTURUS“

1. Üks kõige vanematest Ameerika raadio lampide pioneeridest. Igast uuest 7st lambist on 6 Arcturus vabrikuga saavutus.
2. 43% Ameerika raadioaparatuuridest on varustatud Arcturus-lampidega.
3. Kuulsam ja parem Ameerika raadiovabrik „Scott All-wave“ tarvitab ainult Arcturus lampe.
4. Arcturus ekspordeerib oma saadusi 78-asse välismaasse.
5. Iga Arcturus-lamp on garanteeritud. Ainult kinnistes ümbrikkudes müüdiv.

Sellepärast tarvitage oma raadioaparatuurides ainult Arcturus-lampe.

K. LOIK

S. Karja 19/2. Telefon 446-81 ja 469-11.

RAADIO, ULERIIKLIKU EESTI RAADIOÜHINGU HAALEKANDJA ★ Toimetuse ja talituse aadress: TALLINN, Narva mnt. 27, telef. ETK 32. Avatud kella 11—1 ★ Tellimishind: aastas 4.50, 6 kuud 2.40, 3 kuud 1.20 ja 1 kuu 0.40 kr. Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused

KLISHEETÖÖSTUS
TALLINN, Suur Karja tän. 21

ARTUR HAAV

JOON- VÕRK- JA MITME-
VÄRVI KLISHEED

Ajakirjas „Raadio’s“ ilmunud vastuvõtjate ehitamise kergendamiseks loomulikus suuruses

montaazhplaaniid

Hind à 50 senti (koos saate-kuludega). Saadaval ajakirja talituses Tallinn, Narva mnt. 27.